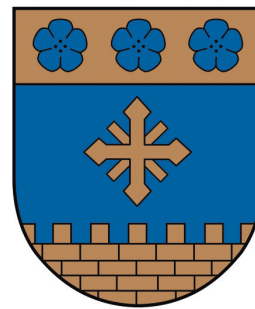

Vilakas novads

VIĻAKAS NOVADA DOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Nr.9 (96)

2018. gada 26. septembris

Svētais Tēvs pāvests Francisks apmeklē Latviju

No 22.-25. septembrim Baltijas valstīs apustuliskā vizītē ieradās Svētais tēvs pāvests Francisks. Viņš apmeklēja Viļņu, Kauņu, Rīgu, Aglonu un Tallinu. Latvijā pāvests ieradās 24. septembrī.

Rīga un Aglona bija vietas, kur mūsu valsts iedzīvotāji un viesi varēja redzēt Svēto tēvu, klausīties uzrunas un saņemt viņa svētību.

Par piedzīvoto stāsta Šķilbēnu Sāpju Dievmātes Romas katoļu draudzes katehēte Žanna Maksimova: «Es – daļiņa no ...

Ko teica pāvests homīlijā (uzrunā), ļoti skaidri varēja redzēt un dzirdēt TV, Radio, internetā atrast un izlasīt, tādēļ es uzrakstīšu kā ir tad, kad esi daļa no tautas.

Mūsu valsts pastāvēšanas vēsturē 1993. gadā 8. septembrī – kā spēcīga garīgās atdzimšanas zīme ieradās Viņa Svētība pāvests Jānis Pāvils II. Man bija 17 gadi! Mans mīļākais un lolotais vecums, bet... Ak, vai!.. Tajā laikā es NEKO nezinau par viņa ierašanos! Attaisnojumi un iemesli: interneta mājās nebija, mobilo sakaru arī nē... Televizora ziņas mani neinteresēja. Nebija arī draugu un pieaugušo, kuri varētu informēt par šo notikumu. Nebija piedāvājuma aizbraukt, baznīcu tajā laikā es neapmeklēju. Skatos foto un domāju, es taču mierīgi varēju tur būt! Šajā tik nozīmīgajā notikumā! Kā zināms, mūsu dzīvē viss notiek nevis ar mums, bet mūsu dēļ!

(Turpinājums 14. lpp.)

Šajā izdevumā:

➤ NOTIKA

Seminārs par vietvārdiem

3

Sakopta Stiglavas grava

4

Pasniegti apbalvojumi par veselīgu pārtikas produktu ražošanu

6

Realizēti uzņēmējdarbības projekti

7

Meža festivāls

11

Jauniešu projekts tuvojas noslēgumam

12

Upītes Uobeļudorzs

16

➤ NOTIKS

Atzinības rakstu pasniegšana novadā

2

NBS orķestra koncerts Upītes Tautas namā

8

Sporta aktivitātes novadā

13

Sveciņu vakari

14

Rudens gadatirgus

15

AKTUALITĀTES VIĻAKAS NOVADA DOMĒ

Atzinības rakstu pasniegšana novadā

Tuvojoties Valsts svētkiem, Viļakas novada dome aicina Domes deputātus, fiziskas un juridiskas personas, valsts un pašvaldības iestādes, sabiedriskās organizācijas un to apvienības, profesionālās asociācijas iesniegt ierosinājumus apbalvošanai ar Viļakas novada domes Atzinības un Pateicības rakstu. Tie tiks pasniegti 17. novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltītajā svinīgajā pasākumā.

Saskaņā ar nolikumu «Par Viļakas novada apbalvojumiem», Atzinības rakstus var piešķirt gan fiziskām, gan juridiskām personām par nozīmīgiem sasniegumiem tautsaimniecības, izglītības, veselības aprūpes, kultūras, sporta, nevalstisko organizāciju un pašvaldības darba jomās, sabiedriskā darbībā, par mūža ieguldījumu, uzņēmējdarbībā, kā arī par ieguldījumu novada attīstībā un popularizēšanā.

Lai pieteiktu kandidātu apbalvojumam, nepieciešamas aizpildīt Iesniegumu Viļakas novada domei.

Nolikums un iesnieguma veidlapas var lejuplādēt Viļakas novada mājas lapā www.vilaka.lv sadaļā *Aktualitātes un Pašvaldība*.

Motivētos iesniegumus apbalvojumu piešķiršanai var iesniegt Viļakas novada domes Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļā, Abrenes ielā 26, Viļakā vai pa e-pastu dome@vilaka.lv ar drošu elektronisko parakstu vai pa pastu **līdz š.g. 19. oktobrim, plkst. 16.00.**

Terēzija Babāne

Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļas vadītāja

● Viļakas novada domes sēdes lēmumi

Š. g. 30. augustā notika kārtējā sēde, kurā tika pieņemti 26 lēmumi

Nr.332

1. Nodot bezatlīdzības lietošanā sabiedriskā labuma organizācijai- biedrība «Latvijas Sarkanais Krusts» (vienotais reģistrācijas numurs 40008002279; juridiskā adrese Šarlotes iela 1D, Rīga, LV-1001) Viļakas novada domei piederošās telpas Tautas ielā 2A, Semenova, Medņevas pag., Viļakas nov., kadastra apzīmējums 3870 002 0252 002 002, telpu grupu ar kadastra apzīmējumu 3870 002 0252 002 002, platība 42,70 m².

2. Noteikt, ka nedzīvojamās telpas 42,70 m² platībā tiek nodotas bezatlīdzības lietošanā sabiedriskā labuma organizācijai – biedrība «Latvijas Sarkanais Krusts» Balvu komitejas Viļakas nodaļas vajadzībām: ES finansētās pārtikas pakas, higiēnas un saimniecības preču pakas izsniegšanai Viļakas novada trūcīgajām personām, kā arī citu personu ziedoto mantu uzglabāšanai un izsniegšanai novada trūcīgajām un maznodrošinātajām personām un daudz bērnu ģimenēm, līdz brīdim, kad telpas būs nepieciešamas Viļakas novada domei savu funkciju nodrošināšanai, bet ne ilgāk kā uz 3 (trīs) gadiem.

3. Noteikt, ka līgums par telpu bezatlīdzības lietošanu tiek izbeigts un neapdzīvojamās telpas nododamas atpakaļ, ja:

3.1. telpas tiek izmantotas pretēji tā nodošanas bezatlīdzības lietošanā mērķi tiek pārkāpti Līguma noteikumi;

3.2. biedrībai «Latvijas Sarkanais Krusts» tiek anulēts sabiedriskā labuma organizācijas statuss;

3.3. telpas ir nepieciešamas Viļakas novada domei savu funkciju nodrošināšanai.

4. Uzdot Viļakas novada domes Finanšu un grāmatvedības nodaļai ikgadējā budžetā paredzēt finansējumu biedrības «Latvijas Sarkanais Krusts» Balvu komitejas Viļakas nodaļai komunālo pakalpojumu segšanai par telpām Tautas ielā 2A, Semenova, Medņevas pag., Viļakas nov.

5. Uzdot Viļakas novada domes izpilddirektorei Zigrīdai Vancānei viena mēneša laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās noslēgt līgumu par nedzīvojamo telpu nodošanu bezatlīdzības lietošanā biedrībai «Latvijas Sarkanais Krusts» Balvu komitejas Viļakas nodaļai.

6. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot Viļakas novada domes priekšsēdētāja vietniecei Sarmītei Šaicānei.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo daļu, 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu, 188. panta otro daļu un 189. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas pieteikumu iesniedzot Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona – pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, pagaidu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona – pēc juridiskās adreses).

Nr.333

Veikt biedra naudas maksājumu Biedrībai «Garnizona 9 dzīvokļu īpašnieku biedrība», reģ. Nr.40008272653, juridiskā adrese Garnizona iela 9-17, Viļaka, Viļakas nov., LV-4583 EUR 630 (seši simti trīsdesmit euro) ar pārskaitījumu biedrības norēķinu kontā Nr. LV41PARX0020787780001, AS «CITADELE BANKA», PAR-XLV22

Nr.334 Apstiprināt grozījumus Viļakas novada muzeja nolikumā

Nr.335 1. Izdarīt grozījumus Viļakas novada domes 2018. gada 31. janvāra lēmumā Nr.33 «Par Viļakas novada administrācijas, iestāžu un struktūrvienību darbinieku amatu vienību sarakstu» (protokols Nr.2,4&):

1.1. Rekavas vidusskolas amatu sarakstā:

1.1.1. Amata sarakstā 6.punktu izteikt jaunā redakcijā:

«Pavāra palīgs(profesijas kods 941201, saime13, līmenis III, mēnešalgu grupa 4) 1,3 amata likmes;

1.1.2. Amata sarakstā 11.punktu izteikt jaunā redakcijā:

«Veļas pārzinis (profesijas kods 912103, saime13, līmenis IIA, mēnešalgu grupa 2) 0,5 amata likmes;

1.1.3. Amata sarakstā 13.punktu izteikt jaunā redakcijā:

«Pirmsskolas skolotājs (profesijas kods 234201) 3 amata likmes».

1.2. Žiguru pamatskolas amatu sarakstā:

1.2.1. Amata sarakstā 6.punktu izteikt jaunā redakcijā:

«Pavāre (profesijas kods 512002, saime13, līmenis V, mēnešalgu grupa 7) 1,0 amata likmes»;

1.2.2. Amata sarakstā 7. punktu izteikt jaunā redakcijā:

«Virtuves strādnieks (profesijas kods 941202, saime13, līmenis I, mēnešalgu grupa 1) 1,0 amata likmes»;

1.2.3. Papildināt amata sarakstu ar 10.punktu šādā redakcijā:

10. Veļas pārzinis (profesijas kods 912103, saime13, līmenis IIA, mēnešalgu grupa 2) 0,25 amata likmes»;

1.2.4. Papildināt amata sarakstu ar 11.punktu šādā redakcijā:

«11. Pirmsskolas skolotājs (profesijas kods 234201) 2,8 amata likmes»;

1.2.5. Papildināt amata sarakstu ar 12.punktu šādā redakcijā:

«12. Skolotāja palīgs (profesijas kods 531201, saime 29, līmenis I, mēnešalgu grupa 4) 2,0 amata likmes.»

1.3. Svītrot no amatu saraksta pašvaldības iestādi Žīguru pirmsskolas izglītības iestāde «Lācītis».

1.4. Svītrot no amatu saraksta pašvaldības iestādi Upītes pamatskola.

2. Lēmums stājas spēkā 2018.gada 1.septembrī.

Nr.336

1. Piešķirt Rekavas vidusskolai mēbeļu iegādei 1127.00 eiro (viens tūkstošs divdesmit septiņi eiro).

2. Līdzekļus piešķirt no ieņēmumiem par telpu nomu palielinājuma daļas.

3. Veikt grozījumus 2018.gada 31.janvāra Viļakas novada domes Saistošajos noteikumos Nr.1/2018 «Par Viļakas novada pašvaldības 2018.gada budžetu».

Nr.337

Izdarīt grozījumus 2017. gada 27. decembra līgumā «Līgums par ūdensapgādes un kanalizācijas novadīšanas pakalpojumu sniegšanu» atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 4. decembra noteikumu Nr.836 «Noteikumi par darbības programmas «Infrastruktūra un pakalpojumi» papildinājuma 3.5.1.1. aktivitāti «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu, lielāku par 2000», 13. punkta un 4. pielikuma 10. punkta nosacījumiem.

Nr.338

1. Ņemt aizņēmumu no Valsts kases EUR 143714,69 (viens simts četrdesmit trīs tūkstoši septiņi simti četrpadsmit euro 69 centi) ar tās noteikto procentu likmi prioritāro investīciju projektu īstenošanai- « Viļakas pilsētas brīvdabas estrādes jumta būvniecību).

2. Aizņēmuma izņemšanas laika grafiks- 2018.gada septembris.

3. Aizņēmuma atmaksu garantēt ar Viļakas novada pašvaldības budžetu.

4. Aizņēmuma atmaksu veikt sākot ar 01.01.2019.

5. Aizņēmuma atmaksas termiņš 20 gadi.

Nr.339

1. Lauzt 30.01.2014. noslēgto dzīvokļa īres līgumu Nr.7/5-1 ar ***, personas kods ***, par ***, tri.

2. Noteikt, ka dzīvokļa īres tiesības *** izbeidzas ar 31.08.2018.

Nr.340

1. Pieņemt juridiskas personas SIA «Meliorators-J», reģ. Nr.40103069401 ziedojumu naudu summā 1620 EUR (viens tūkstošs seši simti divdesmit eiro).

2.Novirzīt ziedojumu 1620 EUR (viens tūkstošs seši simti divdesmit eiro) pēc ziedotāja nosacījuma – Viduču pamatskolas izglītojamo mācību sasniegumu paaugstināšanas motivācijai.

Nr.341

1. Sadalīt nekustamo īpašumu «Palmas», kas atrodas Šķilbēnu pag., Viļakas nov., ar kadastra numuru 3882 004 0048, kopplatībā 13,67 ha (sastāvošu no divām zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0278, platībā 4,69 ha, un ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0276, platībā 8,98 ha), atdalot zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0278, platībā 4,69 ha, un veidojot jaunu nekustamo īpašumu ar nosaukumu «Palmiņas».

2. Atdalītajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0278, platībā 4,69 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (NĪLM 0201).

3. Paliekošajai nekustamā īpašuma daļai, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0276, platībā 8,98 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma nosaukumu «Palmas».

4. Uz paliekošās nekustamā īpašuma daļas, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0276, platībā 8,98 ha, esošajām ēkām ar kadastra apzīmējumiem 3882 004 0048 001, 3882 004 0048 002 un 3882 004 0048 003, saglabāt iepriekš noteikto adresi «Palmas», Šķilbēni pag., Viļakas nov., LV-4587.

5. Paliekošajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0276, platībā 8,98 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (NĪLM kods 0101).

Nr.342

1. Sadalīt nekustamo īpašumu «Kalnozoli», kas atrodas Šķilbēnu pag., Viļakas nov., ar kadastra numuru 3882 001 0220, kopplatībā 16,0 ha (sastāvošu no trīs zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0220, platībā 7,2 ha, ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0221, platībā 5,3 ha un ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0191, platībā 3,5 ha), atdalot zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0220, platībā 7,2 ha, un veidojot jaunu nekustamo īpašumu ar nosaukumu «Kalnozoliņi».

2. Atdalītajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0220, platībā 7,2 ha, mainīt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi no zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (NĪLM kods 0101) uz zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (NĪLM 0201).

3. Paliekošajai nekustamā īpašuma daļai, kas sastāv no divām zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0221, platībā 5,3 ha un ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0191, platībā 3,5 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma nosaukumu «Kalnozoli».

4. Paliekošajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3882 001 0221, platībā 5,3 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (NĪLM kods 0101).

5. Paliekošajai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3882 004 0191, platībā 3,5 ha, saglabāt iepriekš noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (NĪLM kods 0101).

Nr.343

1. Pārjaunot ar ***, personas kods: ***, noslēgto 30.09.2009. zemes nomas līgumu

AKTUALITĀTES VIĻAKAS NOVADA DOMĒ

Nr.7-2.1/37, pagarinot to uz nenoteiktu laiku, par zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3882 005 0181, platībā 1.6420 ha, kas atrodas ***, nomu, ar nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – NĪLM kods 0101 – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (saskaņā ar skici pielikumā).

2. Zemesgabala nomas maksu gadā noteikt 1.5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā, bet ne mazāk par 28.00 euro gadā. Nomnieks papildus nomas maksai iznomātājam maksā normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, tai skaitā PVN.

3. ***, personas kods: ***, 1 (viena) mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas dienas, noslēgt zemes nomas līguma pārjaunojumu.

Nr.344

1. Lauzt 25.02.2009. zemes nomas līgumu ar ***, personas kods: ***, par zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3878 007 0088, platībā 8,3375 ha, kas atrodas ***, nomu.

2. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Nr.345

1. Slēgt uz 1 (vienu) gadu zemes nomas līgumu ar ***, personas kods:***, par zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3898 001 0129, platībā 0,2110 ha, kas atrodas ***, nomu, ar nekustamā īpašuma lietošanas mērķi – NĪLM kods 0701-vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve (saskaņā ar skici pielikumā).

2. Zemesgabala nomas maksu gadā noteikt 1.5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības gadā, bet ne mazāk par 28.00 euro gadā. Nomnieks papildus nomas maksai iznomātājam maksā normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, tai skaitā PVN.

3. ***, personas kods: ***, 1 (viena) mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas dienas, noslēgt zemes nomas līgumu.

Nr.346

Izbeigt 06.12.2017. Dzīvojamās telpas īres līgumu Nr. 18/2017 ar ***, personas kods ***, par dzīvokļa *** īri ar dienu, kad *** koroborējusi dzīvokļa īpašuma tiesības Zemesgrāmatā.

Nr.347

1. Rīkot nekustamo īpašumu nomas tiesību izsoli:

1.1. neapbūvētai zeme vienības ar kadastra apzīmējumu 3898 003 0302 daļai, platībā 50,5 m², kas atrodas Viļakas novada Žiguru pagasta Skolas ielā;

1.2. neapbūvētai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3892 004 0152, platībā 2,2 ha, kas atrodas Viļakas novada Vecumu pagastā;

1.3. neapbūvētai zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3878 010 0094 daļai, platībā 0,8 ha, kas atrodas Viļakas novada Susāju pagastā.

2. Apstiprināt nekustamo īpašumu izsoles veidu – mutiska pirmreizēja izsole ar augšupejošu soli.

3. Apstiprināt nomas tiesību izsoles sākumcenu:

3.1. neapbūvētai zeme vienības ar kadastra apzīmējumu 3898 003 0302 daļai, platībā 50,5 m², kas atrodas Viļakas novada Žiguru pagasta Skolas ielā – EUR 28,00 bez PVN gadā;

3.2. neapbūvētai zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3892 004 0152, platībā 2,2 ha, kas atrodas Viļakas novada Vecumu pagastā – 25,00 EUR/ha bez PVN gadā;

3.3. neapbūvētai zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3878 010 0094 daļai, platībā 0,8 ha, kas atrodas Viļakas novada Susāju pagastā – EUR 28,00 bez PVN gadā.

Ar pilnu domes sēdes protokolu var iepazīties Viļakas novada mājaslapā www.vilaka.lv, sadaļā *Pašvaldība/Domes sēdes*

Seminārs-diskusija par vietvārdiem

Viļakas novada domē, 19. septembrī notika seminārs-diskusija par vietvārdiem, ko organizēja Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras (turpmāk LĢIA) pārstāvji, lai iepazītos ar pašreizējo situāciju pašvaldībā, viedokli un mēģināt rast risinājumu vienotai pieejai nosaukumu attēlošanai kartēs, tieši Latgales teritorijā.

2019.gadā LĢIA uzsāks jaunu ciklu topogrāfisko karšu sagatavošanu Dienvidlatgales teritorijā. Seminārā-diskusijā piedalījās domes vadība, pārvalžu vadītāji, Attīstības plānošanas nodaļas speciālisti un tie kam darbs, un interese ir par vietvārdiem.

Andra Zubko-Melne, LĢIA Austrumu nodaļas vadītāja pastāstīja par Latgales vietvārdiem Latvijas kartē, atceroties vēstures faktus. Tālajā 1920. gada 9. janvārī Latgales lauku departaments rakstīja Iekšlietu ministrijai, ka Latgalē krievu valdības laikus visām apdzīvotām vietām oficiāli bija krieviskie nosaukumi, bet neoficiālie bija latgaliskie nosaukumi, un turpmāk būtu lietojami vietējie latgaliskie nosaukumi.

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā 1921. gada 11. augustā Rīgā tika pieņemti noteikumi par latgaliešu izlokšnes lietošanu, kas noteica, ka visām valsts iestādēm un amata personām jāpieņem iestāžu un privātpersonu iesniegumi latgaliešu izlokšnē un Latgalē valsts un pašvaldības iestādēm, kā arī amata personām ir tiesības lietot latgaliešu izlokšni darbvedībā un sarakstē, kā arī sludinājumos, izkārtnēs u.t.t.

Administratīvo nosaukumu un apdzīvoto vietu latgaliskajām formām mūžs bija īss, jo jau 1924. gadā daudz tika debatēts par vietvārdu rakstību Latgalē. Diemžēl atbalstu guva valodnieku komisijas viedoklis, ka aprīņķu, pagastu un ciemu nosaukumi Latgalē jāraksta latviešu literārajā valodā un jāvadās pēc profesora Jāņa Enzelīna pareizrakstības. Latgales vietvārdu rakstības tradīcija tika pārtraukta un aizsākās Latgales ģeogrāfisko nosaukumu rakstības pielāgošana latviešu literārās valodas normām.

A.Zubko-Melne klātesošajiem rādīja piemērus ar Latgales vietvārdiem mūsdienā kartēs. Daudz tika runāts par ciemiem, kuros novados to vairs nav un paliek tikai māju nosaukumi. Māju un ciemu nosaukumi ir ļoti dažādi un katram ir sava vēsture un savs stāsts. Latgalē ir sastopami vienādi nosaukumi. Tika apskatīts arī Viļakas novads, to vietvārdi.

Vita Strautniece, LĢIA Ģeodēzijas un kartogrāfijas departamenta Kartogrāfijas nodaļas Toponīmikas laboratorijas vadītāja sarunas laikā uzsvēra kādi ir vietvārdi kartēs un dokumentos, ceļazīmēs un tūristu informācijā – tuvāk vietējo iedzīvotāju lietotajiem, par problēmām normatīvajos aktos ierakstītajiem kļūdainajiem nosaukumiem, oficiālo vietvārdu rakstības formas precizēšanu, par pašvaldības kompetenci vietvārdu jautājumos.

Informācija un konsultācija:

- Vietvārdu datubāze: <https://vietvardi.lgia.gov.lv>
- LĢIA karšu pārlūks: <https://kartes.lgia.gov.lv>
- grāmata «Latvijas ciemi», LĢIA lēmumi par oficiālajiem vietvārdiem u.c.: <http://map.lgia.gov.lv> (meklēt sadaļā «Vietvārdi»)
- LĢIA kontakti: e-pasts: vdinfo@lgia.gov.lv; vita.strautniece@lgia.gov.lv; mob. tel. 29449690
- Valsts valodas centrs (t.sk. Vietvārdu apakškomisija): e-pasts info@vvc.gov.lv
- Latviešu valodas aģentūras konsultācijas: e-pasts: konsultacija@valoda.lv; tel. 67225879;
- Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts: e-pasts latv@lza.lv; tel. 67213606
- Tautas vietvārdu datubāze <https://vietvardi.lv>

Noslēdzot semināru-diskusiju LĢIA pārstāves uzsvēra, ka mums jāizzina vietvārdi un tie jā saglabā, jo tas ir mūsu kultūrvēsturiskais mantojums.

Informāciju sagatavoja:
Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļas vadītāja
Terēzija Babāne

Viļakas labie darbi parkā Latvijas simtgadei

Latvijas pašvaldības Meža dienās 2018 turpina tradīciju – padarīt Latviju krāšņāku ar koku stādījumiem un mazo koka arhitektūras objektu izvietojšanu parkos, gatavojoties Latvijas simtgadei.

Viļakas novada domes Tehniskā nodaļa uzrakstīja projekta pieteikumu, saņēmām projekta apstiprinājumu un saskaņā ar projekta darba uzdevumu un pasākuma tāmi plānojam darbus un rīkojam pasākumu.

20. septembrī Viļakas parkā notika izglīto-

jošs pasākums. Dārzniece sniedza padomus un ieteikumus apstādījumu veidošanā. Pasākuma laikā visi interesenti, dalībnieki, Viļakas pirmsskolas izglītības iestādes divas grupiņas ar skolotājiem un Viļakas Valsts ģimnāzijas 10. klase ar skolotāju Valentinu Beču stādīja košumkrūmus un skujeņus, veidoja košumkrūmu dobi, uzstādīja mazo koka arhitektūras formu, Viļakas pilsētas simbolu – Ezi. Parka kokos uzstādīja putnu būriņus, kurus izgatavoja Viļakas novada 5.–7. klašu skolēni.

Projekta ideja ir Viļakas pilsētas parka flo-ras un faunas dažādošana Latvijas 100-gadē.

Projekts tiek īstenots Latvijas Pašvaldību savienības projekta «Pašvaldību labie darbi parkos Latvijas simtgadei» un Meža dienu ietvaros. Projektu «Apstādījumu atjaunošana Viļakas parkā» finansē Meža attīstības fonds un Viļakas novada pašvaldība. Kopējie Viļakas projekta atbalsta līdzekļi bija 525 eiro, kuri tika izmantoti

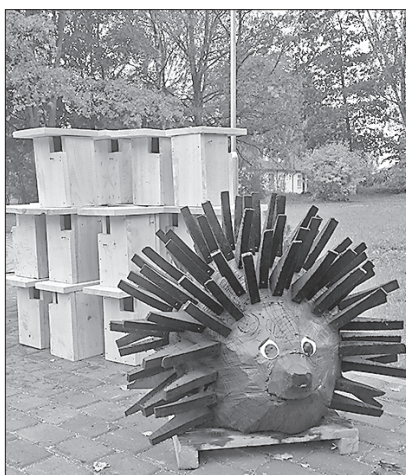
projektā paredzētajam darba uzdevumam un saskaņā ar tāmi.

Liels paldies visiem dalībniekiem par izdekušos pasākumu! Lai visiem saulains un krāsains rudens!

Viļakas pilsētas daīldārzniece

Kristīne Rundzāne

Foto: Kristīne Rundzāne, Inese Matisāne

AKTUALITĀTES VIĻAKAS NOVADĀ

Stiglavas gravas sakopšanas talka

«Daru labu dabai» iniciatīvas ietvaros, Dabas aizsardzības pārvalde un Pasaules dabas fonds sadarbībā ar Šķilbēnu pagasta pārvaldi 11. septembrī plkst. 10.00 aicināja visus interesentus uz Stiglavas upes kopšanas talku dabas pieminekļa «Stiglavas atsegumi» teritorijā (Šķilbēnu pagastā, Viļakas novadā).

Atsaucība bija liela un uz talku bija ieradusies Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģiona pārstāvji no Daugavpils un Rēzeknes, Austrumlatgales virsmežniecības, Balvu mežniecības darbinieki, Šķilbēnu pagasta pārvaldes pārstāvji, kā arī dabas pieminekļa

īpašniece un citi brīvprātīgie. Kopā piedalījās 25 talcinieki, kas tika sadalīti trīs brigādēs. Lai gan veicamais darbs bija fiziski smags, toties gandarījums par paveikto bija divtik lielāks.

Talkas laikā Stiglavas upes gultne un dabas taka tika atbrīvota no sakritušajiem kokiem, kuri ar zāģiem tika sazāģēti un sakrauti virs palu līnijas. Talkā arī piedalījās saldūdens biotopu eksperte, kas kontrolēja, lai tiktu sazāģēti pareizie koki, kuri tieši apgrūtināja upes dabīgo tecējumu, kā arī pastāstīja par aizsargājamiem biotopiem un kopšanas pasākumu nepieciešamību. Kā piemēram darba procesā

uzzinājām, ka upē sakritušie koki un bebru dambji veicina plašu pieguļošo teritoriju applūšanu, izskalojot krastu, veidojot jaunus upes tecēšanas ceļus, kā arī veicina bakteriokīmisko piesārņojumu veidošanos un zivju migrācijas ceļu nosprostošanos. Mazās upes krasta krūmu pārkaru veidošanās pavasara palos var izraisīt aizsprostojumu veidošanos un pastiprinātu aizsērēšanu vasarā, bet ir svarīgi atstāti arī kādu pārkārušos koku, lai nodrošinātu zivju slēptuves un bioloģisko daudzveidību.

Kopā tika sakopts 700 m garš takas posms, kas tagad varēs piecēt ne tikai apmeklētājus, bet arī

upes tecējums iegūs pēc iespējas dabīgāku tecējumu, kas ļaus saglabāt pēc iespējas lielāku bioloģisko daudzveidību, ekoloģiskās funkcionalitātes un ainaviskās vērtības.

Pēc labi padarīta darba tika nodrošinātas gardas pusdienas.

Stiglavas atsegumi (Stiglovas grava) ir ģeoloģiskais dabas piemineklis – īpaši aizsargājama dabas teritorija, kas izveidota, lai saglabātu augšdevona Ogres svītas smilšakmeņu atsegumus, kas ir viena no retajām vietām pašā Latvijas austrumu daļā. Teritorija atrodas Austrumlatvijas zemienē, Stiglavas (Styglovas) upītes krastos.

Stiglava ietek Rikas upītē, bet tā savukārt Kūkovā, kas ir Veļikajas baseina ūdenstece. Stiglavas upes krastos redzamo smilšakmens atsegumu veidošanās meklējama laikos, kad Viļakas novadā viļņojās jūra – pirms aptuveni 375 miljoniem gadu.

Vairāk par iniciatīvu «Daru labu dabai» lasiet: www.darudabai.lv.

Paldies visiem, kuri piedalījās un aicinām dabas mīļotājus rudenī apmeklēt Stiglavas gravu!

Tekstu sagatavoja:

Tūrisma speciāliste

Inese Matisāne

Foto: Inese Matisāne

un Lauma Vižule Kahovska

Linu plūķšanas talka

*Augat, mani gari lini,
Mirkstat balti ezerā;
Ciemā auga vērpēja
Dzelteniem matiņiem.*
/Dainu skapis/

Latgale ir vēsturiski izveidojies galvenais linkopības audzēšanas apgabals. Lini ir neatņemama Viļakas sastāvdaļa. Linu ziedi ir Viļakas ģerbonī, kādreiz Viļakā bija Linu fabrika un linkopība bija ļoti ienesīga nozare. Par linu darbu maksāja zeltu.

12. septembrī Viļakā notika linu plūķšanas talka. Savā pieredzē un zināšanās linkopībā ar mums dalījās linu plūķšanas amatu meistare Anna Annuškāne.

Linu talkas dziesmas spēlēja un dziedāja Viļakas folkloras kopā «Atzele». Viļakas novada mu-

zeja krājuma glabātāja Marija Boldāne rādīja un iepazīstināja talcīniekus ar dažādajiem linu pārstrādes darbarīkiem – pogaļu sukām, brauktuvēm, kulstīklām, suseklēm. Ekspozīcijā pie linu lauka varēja apskatīt arī linu dvieļus, linu čības, linu auklas un vēsturiskās fotogrāfijas no Viļakas linu fabrikas.

Viļakas novada domes Tehniskā nodaļa otro gadu izaudzējam

linus. Šogad nolēmām rīkot linu plūķšanas talku, lai linkopības amata pamatzināšanas nodotu nākamajām paaudzēm. Linu talku apmeklēja 117 dalībnieki, no kuriem 91 bija bērni no Viļakas pamatskolas un Viļakas pirmsskolas izglītības iestādes.

Visi apmeklētāji ar lielu interesi un degsmi plūca linus un sēja linu kūlīšus, pēc tam kūlīšus lika statos. Bērniem liels atklājums bi-

ja, ka no linu pogaļām var izberzt linu sēklas un tās pagaršot.

Pēc labi paveikta darba talcīnieki degustēja veselīgo linellu un linsēklas.

Liels Paldies Annai Annuškānei par dzīves pieredzi, atmiņām un linkopības amata pamatzināšanu nodošanu nākamajām paaudzēm. Paldies Viļakas folkloras kopai «Atzele», Viļakas novada muzejam, Tūrisma informācijas centram

un Tehniskajai nodaļai par pasākuma organizēšanu. Paldies Jānim Martinovam par stāstījumu un atmiņām no mūža darba Viļakas linu fabrikā. Liels Paldies visiem dalībniekiem par izdevušos linu talku Viļakā! Lai visiem radošs un krāsains rudens!

Viļakas pilsētas daiļdārzniece

Kristīne Rundzāne

Foto: Sandra Ločmele,

Kristīne Rundzāne

AKTUALITĀTES VIĻAKAS NOVADĀ

Arheoloģes Antonijas Vilcānes lekcija Viļakā

13. septembrī Viļakas novada muzejs visus interesentus aicināja uz arheoloģes A. Vilcānes lekciju. Viļakas novads ir ļoti bagāts ar savu kultūrvēsturisko mantojumu, tajā skaitā arī arheoloģiskajiem pieminekļiem. Arheoloģija ir īpaša zinātne, kura pēta vēsturi balstoties uz lietiskajiem priekšmetiem. Arheoloģiskie priekšmeti sniedz ziņas par senāko cilvēku dzīvi, ikdienu, apbedīšanas tradīcijām, sakariem ar kaimiņu zemēm utt. Viļakas novads jau bija apdzīvots vēlā akmens laikmeta beigās, taču visvairāk pieminekļu mums ir saglabāties no dzelzs un viduslaiku posma. Novadā ir atklāti vairāki kapulauki un tikai viena apmetne.

Viļakas novads ir īpašs, jo mūsu teritorijā senatnē bija krustpunkts dažādām kultūrām – somugriem, baltiem, kā arī apbedīšanās tradīcijās ir redzama krievu kultūras ietekme. Nākotnē arheoloģiskie izrakumi varētu precīzāk sniegt datus par Viļakas novada apdzīvotību senatnē un pilnīgāk raksturot vēsturisko periodizāciju ne tikai novada bet arī valsts kontekstā.

Diemžēl mūsdienās arvien vairāk pieaug melno arheologu darbība, kas katastrofāli iznīcina arheoloģiskās liecības, kuras var sniegt nozīmīgas ziņas par mūsu novada vissenāko apdzīvotību un kultūru.

Arheoloģe A. Vilcāne lekcijā stāstīja par seno latgaļu vēsturi, par šīs kultūras ienākšanu un izveidošanos mūsdienu Latvijas teritorijā un mūsu novadā, par tās

izplatību un raksturīgākajām iezīmēm. Īpaši interesenti bija tad, kad arheoloģe runāja par mūsu novada arheoloģiju. A. Vilcāne vairākkārt uzsvēra, ka Viļakas novads ir īpašs ar arheoloģiskajiem pieminekļiem, taču maz pētīts un ļoti daudz postīts melno arheologu darbības rezultātā. Mums ir senkapi, kuri nav sastopami pārējā Latvijas teritorijā, kas padara mūs īpašus visas Latvijas vēstures kontekstā. Arheoloģe pastāstīja arī par dažiem mūsu novada kapulaukiem, kuri tika pētīti 20. gs I pusē un vidū. Pētījumu rezultātā atklājas mūsu novada kultūras iezīmes, sadzīve, apbedīšanas tradīcijas, apģērbs utt.

Viļakas novadu jau no senatnes apdzīvoja senie latgaļi, mums ir līdzīgas kultūras iezīmes ar citos Latvijas novados dzīvojošajiem latgaļiem, taču tajā pašā laikā ir zināmas kultūras atšķirības, kuras raksturīgas tikai mūsu novadam. Pēc lekcijas arheoloģe, muzeja darbinieki un vēstures skolotāji devās nelielā ekskursijā pa novadu apskatīt dabā redzamākos 6 arheoloģiskos pieminekļus. Pieminekļu apsekošanā mums palīdzēja medņevas pagasta pārvaldes vadītājs J. Prancāns un Ontona Slišāna Upītes kultūrvēstures muzeja vadītāja L. Spridzāne. Daži pieminekļi ir labi saglabājušies, bet daži postīti gan melno arheologu darbības rezultātā, gan saimnieciskās darbības rezultātā. Nākotnē ir plānots veikt arheoloģiskos izrakumus dažos Viļakas novada pieminekļos, kuri tie būs, radīs laiks.

Mums katram jāatceras, ka kultūras pieminekļi ir ne tikai tie, kurus mēs redzam virs zemes, bet arī tie, kas atrodas zem zemes. Mēs zināsim par savu vēsturi tik daudz, cik paši spēsim saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm.

Īpašu paldies sakām arheoloģei A. Vilcānei, J. Prancānam, L. Spridzānei, šoferītim Zīģim.

*Teksts: Viļakas novada muzeja direktore R. Gruševa
Foto: Tūrisma speciāliste I. Matisāne*

Baltu vienības diena Viļakā

22. septembra vakarā, Viļakas ev. luteriskās baznīcas kalnā, pie simboliska sveču uguns kura pulcējās Viļakas novada iedzīvotāji, lai kopā ar tūkstošiem cilvēku Latvijā un kaimiņos Lietuvā svinētu Baltu vienības dienu. Tā ir diena, kurā ne tikai pieminam Saules kauju tālajā 1236. gadā, bet arī izjūtam vienotību ar savām saknēm.

Atceres pasākums izdevās patiesi sirsnīgs un dvēseliski gaišs. Uzrunu klātesošajiem teica Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un Baltu vienības dienas Viļakā ilggadējā organizētāja un vadītāja Albīna Veina. Uzzinājām, ka no šī gada Vienības uguns kuros iedez ne tikai Latvijā un Lietuvā, bet arī Igaunijā. Vienojamies dziesmās kokļu pavadījumā, kuru izpildīja mūzikas skolotāja Ilona Bukša un viņas skolniece Marija Sanija Zelča. Skanēja spēcīgi un tālu, jo dziedātāju pulkā bija arī folkloras kopas «Atzele» un etnogrāfiskā ansambļa «Abrenīte» sievas. Dzejas rindas runāja Anita Zarembe. Tieši ar Leonīda Breikša dzejas vārdiem gribas teikt:

(..) *Lai pa nezināmiem laikiem*

Cauri mūžiem ejam mēs,

Dod mums spēku, dod mums drosmi,

Dod mums vienprātību, Tēvs!

Tiksimies atkal pēc gada, tajā pašā vietā un laikā!

Pasākuma organizatore Evita Zarembe-Krīgere

Atklāta īpaša vides izglītības infrastruktūra – 3K

Uzsākot jauno mācību gadu, Dabas un tehnoloģiju parkā URDA atklāta jauna vides izglītības infrastruktūra 3K – dabas Koncertzāle, āra dabas Klase, Latvijas iežu un minerālu Kolekcija. 3K ir vieta, kur mācīšana un mācīšanās gan bērnudārzu audzēkņiem un skolēniem, gan studentiem notiek mūsdienīgā un dabā integrētā veidā.

Projekts 3K tapis pateicoties «Latvijas vides aizsardzības fonda» finansējumam, un ir vieta, kur vides izglītības saturā tiek mazināta tiešā didaktika, to aizstājot ar izziņas un spēles prieku, un mācību procesā iespējams apvienot zināšanas par vides, izglītības, kultūras un dabas norisēm. 3K dod apmeklētājiem iespēju gan papildināt teorētiskās zināšanas ar praktisku darbošanos dabā, gan piedzīvot apkārtējās vides un tehnoloģiju tuvināšanās pieredzi, gan izbaudīt Latvijas dabas un kultūras radošo dialogu.

«3K ir vieta, kas paveras dabas takas noslēgumā. Ejot cauri mežam, pēkšņi iznāc klajumā, kur slejas mājīgs namiņš, kurā var atpūtināt nogurušās kājas, apsēsties un pārrunāt redzēto un dzirdēto. Tā ir vieta, kur apēst savu pusdienu maizi un nomazgāt rokas, jo URDā viss ir radīts tā, lai varētu aptaustīt ar rokām, iebrīst ar kājām, sajūst, sadzirdēt un sasmazot. Šeit jāģērbjas laika apstākļiem atbilstoši, bet tai pat laikā var droši kāpt uz skatuves un radoši izpausties, kaut vai skaitot latviešu tautas dziesmas par dabu, tādejādi mācoties gan dabas mācību, gan latviešu literatūru», stāsta projekta 3K vadītāja Dženita Katiša.

Dabas un tehnoloģiju parks URDA ir Latvijā pirmā nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūra, un tā atrodas reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra «Daibe» teritorijā, Stalbes pagastā, Pārgaujas novadā.

Plašāka informācija www.urda.lv.

Eiropas kultūras mantojumu dienu ekskursija uz Stompaku purvu

15. septembrī Viļakas novada muzejs organizēja ekskursiju uz Stompaku purvu. Pasākums notika Eiropas kultūras mantojumu dienu ietvaros. Šī gada Eiropas kultūras mantojuma dienu pasākums bija veltīts Latvijas Republikas dibināšanai un attīstībai. Tajos VKPAI aicināja izzināt vietas, kas saistās ar dažādām tēmām, tajā skaitā – neatkarības un brīvības gara uzturēšana okupācijas laikā – vietas, notikumi un personības, kas saistītas ar pretošanās kustību, kā arī idejām un darbībām, kas nodrošināja nozīmīgu vērtību saglabāšanu.

Viļakas novads pazīstams visā Latvijā kā vieta, kur atradās viena no lielākajām nacionālo partizānu apmetnēm Baltijā. Dabas lieguma «Stompaku purvi» notika arī pretošanās kustības darbība, kuras mērķis bija pēc kara okupācijas laikā atjaunot Latvijas neatkarību un brīvību. Ekskursijai mums pievienojās VKPAI Latgales nodaļas speciāliste. Pasākuma mērķis bija redzēt nacionālo partizānu

nu apmetnes teritoriju un ar dažādām aktivitātēm iepazīt sava novada vēsturi.

Sākumā visi uzzinājām kas ir partizāni un kāpēc viņi radās, katrs dalībnieks saņēma karti ar apmetnes teritorijas plānu, tādejādi katrs pats varēja izsekot līdz bunkuru atrašanās vietām. Uzzinājām par dažām interesantām vietām, kuras bija svarīgas nacionālajiem partizāniem – ložmetēja vie-

tu, priekšposteni, aizsardzības līniju utt. Interesanti bija klausīties par to, kādā veidā partizāni dabūja ieročus, par Stompaku kauju, par pašiem apmetnes bunkuriem. Iepazinām dažus partizānu segvārdus, ka arī mēģinājām atšifrēt nacionālo partizānu devīzi.

Runājām par apmetnes teritoriju, tās nozīmi un cilvēkiem, kuri tajā dzīvoja. Pieskāramies jautājumam par nacionālo partizānu

cīnās metodēm, kuru rezultātā diskutējām par to, kāpēc partizāni tiek vērtēti divējādi – vieni uzskata viņus par varoņiem, citi par no-devējiem. Apskatījām arī dažus priekšmetus, kuri saglabājušies līdz mūsdienām.

Apspriežot jautājumu par nacionālo partizānu pretošanos kustību Stompakos ar Valsts kultūras pieminekļu inspekcijas speciālisti, secinājām, ka Latgalē ir ļoti maz

vēsturisku notikumu vietu, kuras iekļautas Valsts kultūras aizsargājamo pieminekļu sarakstā. Stompaku purvi ar partizāniem un pretošanos kustību varētu pretendēt uz šo sarakstu.

Paldies sakām šoferītim Francim un visiem pasākuma dalībniekiem.

*Teksts: Viļakas novada muzeja direktore R. Gruševa
Foto: Tūrisma speciāliste I. Matisāne*

Augusta nogalē mūsu novada Šķilbēnu pagasta zemnieku saimniecībā «Kotiņi» un Susāju pagastā pie individuālā komersanta Kārļa Mieriņa viesojās zemkopības ministrs Jānis Dūklavs kopā ar Latvijas Ārstu biedrības prezidentu Pēteri Apini. Abu saimniecību īpašnieki saņēma apbalvojumu «Valendo Patriae» par veselīgu pārtikas produktu ražošanu.

Z.s. «Kotiņi» galvenā nodarbošanās ir graudkopība. Izgatavo un realizē rapšu eļļu un pārtikas miltus. Papildus nodarbojas ar miežu grūbu, putraimu, pērļu grūbu, pupu miltu, kviešu/ miežu miltu, lobīto škelto pupiņu realizāciju.

Susāju pagasta individuālais komersants Kārlis Mieriņš audzē bioloģiskos dārzeņus un lopus.

Pēteris Apinis par balvas pasniegšanu: «Bijām daudz braukājuši pa bioloģiskajām saimniecībām un domājām, kam pasniegt balvas? Šogad to darām Latgalē. Pie z/s «Kotiņi» apstājamies tā-

Pasniegti apbalvojumi «Valendo Patriae»

pēc, ka tā ir ievērojamākā, kura ražo produkciju, jo svarīga ir atieksme pret veselīgu uzturu.»

Zemnieku saimniecībā «Kotiņi» ciemiņi viesojās ne tikai, lai pasniegtu balvu īpašniekam Aldim Ločmelim, bet arī, lai nodotu grāmatu «Latvijai 100» Andra Slišāna ģimenei.

Grāmata «Latvijai 100» ir vērienīgs projekts, kuras idejas autors ir Pēteris Apinis. Pats ir ne tikai ārsts, bet arī fotogrāfs.

P. Apiņa grāmata ir 480 lappušu bieza, tapusi divarpus gadu laikā. Grāmatā ir fotogrāfijas, kuras ir izvērtētas un ieliktas no 1200 līdzautoriem no visas Latvijas.

Grāmatā ir ievietotas vairāk nekā 4000 fotogrāfijas.

Grāmatās, kuras glabāsies Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Rīgas pilī būs arī mūsu novada iedzīvotāju autogrāfi, arī Andra Slišāna ģimenes, kura saņēma «Latvijai 100» eksemplāru.

Kopā ar viņiem bija arī Saeimas deputāts Jānis Trupovnieks un projekta «Latvijai 100» vadītāja Aina Stiprā.

Informāciju sagatavoja: Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļas vadītāja Terēzija Babāne

Tūrisma speciālistu pieredzes apmaiņas pasākums Preiļos

Šī gada 12. septembrī Viļakas novada tūrisma speciāliste devās uz Preiļiem, lai piedalītos starptautiskās apmaiņas – pieredzes apmaiņas pasākumā projekta LLI-59 «Open Leadership» ietvaros. Pasākumā piedalījās Latgales plānošanas darbinieki, tūrisma speciālisti no Aglonas, Balvu, Kārsavas, Līvānu, Preiļu un Rēzeknes pilsētas pašvaldības, kā arī no Ignalinas, Visaginas un Zarasu rajona pašvaldības Lietuvā.

Starptautisko apmaiņu – pieredzes apmaiņas pasākuma mērķis bija stiprināt starptautisko sadarbību starp Latvijas un Lietuvas pašvaldībām, kā arī stiprināt darbinieku kapacitāti, lai tiktu nodrošināti kvalitatīvi pakalpojumi tūrisma nozarē, ievērojot arī LEAN vadības sistēmas pamatprincipus.

Šajā tikšanās reizē uzsvars tika likts uz LEAN vadības sistēmas rīkiem un to izmantošanu ikdienas darbā. Sistēmas pamatā ir Kaizen nepārtraukto uzlabojumu filozofija, kas ļauj optimizēt darba procesus, ietaupot gan laiku, gan resursus. Iepazināties ar Lietuvas kolēģiem un dalījāmies pieredzē par darba organizēšanu un darba procesiem, kā arī diskutējām par nepieciešamajiem uzlabojumiem, iespējamajiem risinājumiem un ieteikumiem darba efektivizācijai tū-

risma jomā katrā no pašvaldībām.

Dienas otrajā daļā mums bija iespēja apmeklēt Preiļu novada tūrisma nozares labās prakses piemērus, svarīgākos Preiļu apskates objektus – Preiļu muižas parku un kapelu, kurā ar dziedājumu un stāstījumu mūs iepriecināja dziedošā gide Irēna Kjarakuža, kafējnīcu «Pampūkas», kur piedalījāmies «Čedara siera» saldējuma degustācijā, kā arī apmeklējām neparasto tūristu galamērķi – «Ošu mājas», kur saim-

nieks Ainis Noviks iepazīstināja ar vīngliemežu audzēšanu.

Tūrisma speciālistu pieredzes apmaiņas pasākumi viennozīmīgi veicina sadarbību starp Latgales plānošanas reģiona un Lietuvas pašvaldībām, un bija iespēja iegūt jaunu pieredzi un kontaktus, kas tiks izmantoti arī turpmākajos projektos un ideju īstenošanā.

Tekstu un foto: tūrisma speciāliste Inese Matisāne sadarbībā ar Latgales Plānošanas Reģionu

Vairāk par semināru: <https://lpr.gov.lv/lv/2018/preilos-noritejusi-turisma-specialistu-pieredzes-apmainastiksanas/#.W6C7FPmYSM8>

Pieredzes apmaiņas pasākumi tika īstenoti Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam projekta LLI-59 «Praktisko apmaiņu un pasākumu cikls sadarbības veicināšanai starp iestādēm un darbinieku kapacitātes celšanai (Open Leadership)» ietvaros. Šo projektu finansē Eiropas Savienība.

«Mājražotāju sadarbības un kopdarbības iespējas un labā pieredze iedvesmas veicināšanai»

17. septembrī Balvos Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra Balvu biroja telpās notika seminārs «Mājražotāju sadarbības un kopdarbības iespējas un labā pieredze iedvesmas veicināšanai», uz kuru tika aicināti vietējie amatnieki, mājražotāji, kā arī visi, kuri vēl tikai domā par savas idejas realizēšanu.

Seminārs sastāvēja no divām daļām. Pirmajā daļā semināra dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar citu novadu pieredzi mājražotāju sadarbības jomā. Vieslektore Vidēga Viņola – LLKC Jelgavas nodaļas uzņēmējdarbības konsultante, specializējusies lauku tūrisma un pārtikas amatniecībā un viņai ir pieredze darbā ar lauku uzņēmējiem un lauksaimniekiem. Piedalījās izdevuma «Ceļvedis mājražošanā» tapšanā. Videga klātesošiem stāstīja Jelgavas novada pieredzi. Jelgavā aktīvi darbojas mājražotāju biedrība «Pārtikas amatnieki». Viņiem ir savs veikals, kura labiekārtošanā palīdzēja novada pašvaldība. Telpas tiek īrētas no pašvaldības par simbolisku samaksu. Veiklīnš var pastāvēt, pateicoties vietējo amatnieku un mājražotāju uzņēmībai un prasmei sadarboties ikdienā. Amatnieki sadarbībā ar pašvaldību arī regulāri

izstrādā pievilcīgus tūrisma maršrūtus. Piemēram «Zemgales saimnieki aicina ciemos» un «Zemgales saimnieces aicina ciemos». Tūristiem tiek piedāvāta iespēja izbraukt «garšīgu» apli pa Jelgavas novada mājražotāju saimniecībām. Izrādās, arī kautrīgs vārds kolekcionārs ar savu kolekciju var būt pievilcīgs tūrisma un var tikt iekļauts kādā no maršrūtiem, ja tikai pašam ir vēlme būt atpazīstamam. Un tā ir arī iespēja nopelnīt lieku naudu. Jelgavas novada mājražotāju veiksmes atslēga ir spēja vienam otru saskatīt nevis konkurentus, bet gan sadarbības partnerus.

Kazdangas pusē ir izveidots Kukurūzas labirints. Kukurūzas labirints jeb pastaigu taka sniedz iespēju brīvā dabā iepazīt sevi vai vienam otru, būt harmonijā ar dabas skaņām un apkārt esošo, izziņāt dabu un savu iekšējo intuīciju, kā arī izlemt – klausīt sev vai tomēr sekot kartei un atrast kontrolpunktu. Kukurūzas labirintā koncertu sniedza arī Kārlis Kazāks un pasākuma apmeklētāji tika nodrošināti ar uzkodām, tēju un kafiju, protams, par samaksu.

Otra semināra vieslektore bija Raimonda Ribikauska, LLKC Dobeles nodaļas uzņēmējdarbības konsultante kura veicinājusi māj-

ražošanu regulējošās likumdošanas sakārtošanu, izstrādājusi mikrokredītu programmu lauku sievietēm – uzņēmējām, un kura ikdienā aktīvi konsultē un iedrošina lauku iedzīvotājus sākt savu biznesu. Viņa savu profesionālo darbību ir ziedojuši mājražošanu regulējošās likumdošanas izpētei Latvijā un apliecināja, ka velns nav tik melns kā viņu mālē. Viņa arī ikdienā strādā ar mājražotājiem, konsultē viņus, palīdz, kā arī iedvesmo. Secinājums bija tāds, ka vairs nav tie laiki, kad viss tiks pienests uz paplātes. Ja ir ideja un vēlme nopelnīt, pašam jābūt zinātkāram, jāapmeklē semināri (cepuri nost LLKC Balvu filiālei, jo tā tiešām rūpējas par regulāriem izglītojošiem un iedvesmojošiem semināriem, tikai mūsu cilvēki, aizbildinoties ar nevalījību, diezgan pasīvi tos apmeklē. Ja vēlas sekot svaigām tendencēm uzņēmējdarbībā, mājražošanā, un ja ir vēlme gūt iedvesmu, no sirds iesaku apmeklēt LLKC organizētos seminārus).

Semināra otrajā daļā apmeklētājiem divus Viļakas novada Rekovas ciema uzņēmumus – «Rekovas dzirnavas» un sulas ražotni «Alefrons». «Rekovas dzirnavās» saimnieko Uldis un Ināra Matisāni kopā ar z/s Kotiņi īpašnieku Aldi Loč-

meli. Telpas jau ir atjaunotas un arī ražošanas telpas nokomplektētas. Turpinās labiekārtošanas darbi. Dzirnāvās paredzēts ražot kvalitatīvu pārtiku no vietējā piena, gaļas, augļiem, dārzeņiem. Tuvākajā laikā tiks atvērts veikals, kā arī darbosies kafējnīca. Mums bija iespēja nobaudīt pankūkas no pupu miltiem, kā arī pērļu grūbu biežputru. Izcila garša un elegants ēdiena pasniegšanas stils. Rekovas dzirnavas ir vēl viens pierādījums tam, ka kvalitāte un elegances var tikt nodrošināta arī perifērijā, ne tikai lielākajās Latvijas pilsētās. Kas bija patīkami, klausoties īpašnieku pieredzes stāstu, viņu vadmotīvs nav tikai peļņa, bet gan rūpes par savas dzimtas vietas attīstību, sirdsdegsmē un spēja domāt un plānot stratēģiski, ilgtermiņā.

Nelielo sulas ražotni «Alefrons» ikdienā vada jauns uzņēmīgs puišs Alvis Circens, z/s «Alefrons» īpašnieks. No āboliem ar modernas sulu spiedes palīdzību tiek spiesta sula, kuru pasterizē, sapilda ērtās kvadrātveida tetrapakās, gatavās lietošanai. Papildus tam klāt vēl nāks jauni produkti-ievārījumi un džemi, kā arī vīna ražošana. Iekārtas augļu pārstrādei iegādātas LEADER programmā.

Semināra laikā izvērtās arī dis-

kusija, kādēļ «mēs esam tur, kur mēs esam». Kādēļ mūsu pusē ir salīdzinoši maz legālu mājražotāju, lai gan ir daudz cilvēku, kuri ikdienā gatavo garšīgus sierus, cep maizi, pīrākus un kūkas, gatavo vīnus un tik iecienīto latgaliešu dzērienu šmakovku, cep fantastiskas lauku tortes, auž, šuj, ada, tamborē un dara vēl daudzas citas interesantas lietas.

Secinājumi bija skaidri – mājražotājs vairs nevar dzīvot noslēgti lauku sētā, ja ir vēlme pelnīt ar savu amatu. Ir jāiet kopā ar līdzīgi domājošiem, jāzina, kas notiek apkārtnē, jāaug un jāattīstās. Ir jāmācās no citu veiksmes stāstiem un arī kļūdām, jāveicina sava konkurētspēja, ļoti jāpiestrādā pie vizuālā tēla, pie detaļām, t.i. jāveido sava «tirgus seja». Un nevar visu vainu novelt uz neizdevīgo likumdošanu, grūtiem laikiem, nenovērtīgo kaimiņu un tamlīdzīgi. Seminārā izskanēja doma arī bijušā Balvu rajona teritorijā dibināt mājražotāju un amatnieku biedrību. Šāda skaista un visnotaļ racionāla ideja realizēsies gadījumā, ja nāks kopā visas ieinteresētās puses – amatnieki, pašvaldības pārstāvji, tūrisma speciālisti un konsultanti u.c.

Silvija Buklovskā, Baltinavas novada tūrisma konsultante

UZŅĒMĒJDARBĪBAS PROJEKTI

Realizēts projekts «Frontālā iekrāvēja iegāde»

Piemājas saimniecības «Zvirbulīši» saimnieks Jānis Bukovskis realizēja Vilakas novada domes atbalstīto projektu Nr. 2018-VND-1-12 «**Frontālā iekrāvēja iegāde**».

Saimniecība darbojas kopš 2014.gada, Jānis pats pamanīja www.vilaka.lv publicētu sludinājumu par projektu konkursu jaunajiem uzņēmējiem.

Pagājušā gadā veiksmīgi domes atbalstīto projektu realizēja brālis, šogad veiksmīga dalība projektā konkursā izdevās pašam.

«Domāju, ka iespēja saņemt 2000,00 Eur ir pietiekoši liela

summa jaunam uzņēmējam. Noteikti nevajadzētu izsludināt projektu konkursu par mazāku atbalsta summu vienam projektam. Saimniecība nodarbojas ar gaļas lopu audzēšanu. Audzēju gaļas lopus, kas ir krustoti ar piena govīm, tādi gaļas lopi dod vairāk piena, ko izslauc teļi. Sapratu, ka ar gaļas lopu audzēšanu ir vieglāk nodarboties nekā ar piena lopiem, jo tie dzīvo ārā, savā valā, nav jāslauc regulāri. Saimniekošanu atbalsta ģimene. Arī savu nākotni redzu laukos. Gribētu saimniekot savā saimniecībā, jo mana vieta nav Rīgā,» par savu nodarbošanos pastāstīja Jānis Bukovskis.

Frontālais iekrāvējs ir lauksaimniecības mašīna, kas tiek stiprināta pie lauksaimniecības traktora rāmja. Ar to var iekraut, izkraut un pārvadāt tādus materiālus, kā grants, smiltis, kūsmēsli, dārzeni u.c.

Jauno iekrāvēju projekta realizētājs izmanto savas saimniecības darbībā, kā arī ir gatavs sniegt pakalpojumu citiem zemniekiem.

Projekts saņēma 2000,00 Eur no Vilakas novada domes projektu konkursa pieejamā finansējuma un projekta īstenotājs projektu līdzfinansēja ar 500,00 Eur.

Teksts: Vineta Zeltkalne
Foto: personīgai arhīv

Realizēts projekts zemnieku saimniecībā «Ezermola»

Z.s «Ezermola» ir realizējis Vilakas novada domes uzņēmējdarbības programmā atbalstīto projektu Nr. 2018-VND-1-02 «**Bioloģiskās zemnieku saimniecības «Ezermola» attīstība un paplašināšana Vilakas novadā**».

Projekta kopējās izmaksas ir EUR 443,60, no tām 90 % ir Vilakas novada domes finansējums – EUR 394,30 un 10 % ir līdzfinansējums – EUR 49,30.

Projekta mērķis bija stiprināt un paplašināt saimniecisko darbību, kura vērsta uz bioloģiski audzētu produkciju.

Projekta ietvaros tika iegādāts inventārs – elektriskais gans, ganna drāts, izolatori koka stabiem, vārtu savienojumi ar atsperi, trose. Projekta rezultātā tika ierīkoti četri aploki ganāmpulkam. Iegādāts jaudīgs elektriskais gans.

Teksts un foto Andris Babāns

Vilakas novadam savs keramiķis

Jauniete Lība Ločmele ir realizējusi Vilakas novada domes uzņēmējdarbības projektu konkursā atbalstīto projektu Nr. 2018-VND-1-05 «**Elektriskās keramikas apdedzināšanas krāsns iegāde**». Kopējās pamatlīdzekļa iegādes izmaksas ir 2983,19 Eur, no tām 2000,00 Eur ir pašvaldības atbalsts, bet 983,19 Eur ir projekta realizētājas līdzfinansējums.

Šogad jūnijā Lība Ločmele ieguva humanitāro zinātņu bakalaurs grādu mākslās, vizuāli plastiskajā mākslā – keramikā. Lības ceļš mākslā ir pārdomāts. Bērībā Lību vecāki aizveda uz Bāltinavas mūzikas un mākslas skolu, kur viņa pabeidza vizuāli plastiskās mākslas nodaļu. Pamatizglītību ieguva Rekavas vidusskolā. Pateicoties ģimenes atbalstam un izturot iestāšanās eksāmenus, profesionālo vidējo izglītību ieguva Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolā. «Tas bija izaicinājums, lauku bērnam jau pēc 9.klases doties mācīties uz Rīgu, bet pateicoties ģime-

nes atbalstam, viss izdevās. Šajā skolā slodze bija ļoti liela, nebija laika ne kam citam, tikai mācībām, tas disciplinēja ievērot terminus un kārtību. Pēc vidusskolas turpināju studijas Latvijas Mākslas akadēmijā. Iestāšanās eksāmeni akadēmijā ilga nedēļu, tas bija pamatīgs konkurss.

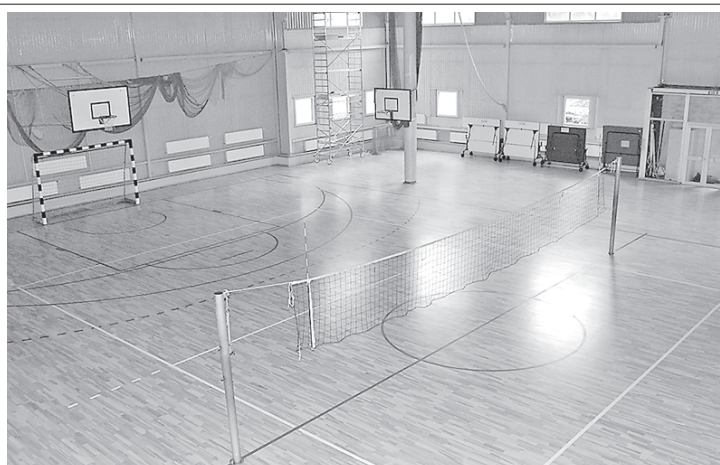
Ja kāds man jautā, kāpēc izvēlējos studēt keramiku? Nevaru paskaidrot, vienkārši sajutu to. Bērībā nebija lielas saskarsmes ar keramiku, tikai nometnē biju veidojusi kādu māla trauciņu. Savu izvēli neesmu nožēlojusi, akadēmijā apguvu dažādas keramikas formveides, iepazīnu keramikas materiālus, šīs zināšanas un prasmes ir būtisks pamats turpmākai darbībai keramikā. Vidusskolā iegūtā specialitāte ilustrators ar specializāciju grafikā, noder apgleznojot keramikas izstrādājumus. Mūsu ģimenē nav neviena mākslinieka, bet mani ģimene vienmēr ir atbalstījusi gan emocionāli, gan finansiāli, nav aizrādījusi, ka mākslinieki jau sevi nevar nodrošināt.» aizrautīgi par savu ceļu mākslā pastāstīja Lība Ločmele.

Vilakas novada domes projektu konkursu pamanījusi uzreiz, jo regulāri seko līdzi aktualitātēm www.vilaka.lv, piedalījies projektā konkursā iedrošināja ģimene. «Esmu ļoti priecīga, ka mans projekts tika atbalstīts. Pateicoties Vilakas novada domes atbalstam, varu reāli uzreiz sākt darboties pati, uzsākt savu uzņēmējdarbību laukos, nemeklējot citas alternatīvas algotam darbam. Nebaidos no izaicinājumiem. Diplomdarbu LMA virpoju uz podnieka virpas, tā bija iespēja pilnveidot savas virpošanas prasmes un izaicināt sevi. Keramikā ir fiziski smags darbs, laikietilpīgs un rūpīgs process. Sevi neierobežoju vienā keramikas veidā, patīk strādāt dažādās tehnikās,» pieredzē dalās Lība Ločmele.

Iegādātajā elektriskās keramikas apdedzināšanas krāsnī traukus apdedzināšanai ir iespējams izvietot 3 līmeņos, tās iekšējais diametrs ir 50 cm. Tas sniedz iespēju apdedzināt arī ievērojama izmēra traukus.

Šobrīd Lība izstrādā suvenīru piedāvājumu Vilakas novada muzejam, kas izvēlēšies kādi suvenīri varētu vairāk uzrunāt tūristus, kuri apmeklē Vilakas novadu, un tad Lība izgatavos šos suvenīrus.

Teksts: Vineta Zeltkalne
Foto: personīgais arhīvs

Veikta Vilakas Valsts ģimnāzijas sporta zāles atjaunošana

Vilakas novada dome īstenojot projektu Nr. 8.1.2.0/18/001 «**Modernizēt mācību vidi Vilakas Valsts ģimnāzijā**» (turpmāk – projekts) ir īstenojusi vienu projektā plānoto aktivitāti – sporta zāles atjaunošanu. Vilakas Valsts ģimnāzijas sporta zālē ir veikta zāles grīdas slīpēšana, grīdu špaktelešana, slīpēšana un lakošana, veikta arī zāles durvju tīrīšana, špaktelešana, slīpēšana, gruntēšana un krāsošana, kā arī nomontēti vecie griesti un piekārti jauni griestu paneļi.

Kopējās atjaunošanas izmaksas ir 20423,08 Eur (t.sk. PVN likme). Darbus veica iepirkuma procedūrā uzvarējusī firma SIA «Ozolmājas».

Teksts un foto: Vineta Zeltkalne

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

KULTŪRA

Vilakas novada muzejs dāvinājumā saņem vērtīgu grāmatu «Latvijai 100»

Tuvojoties Latvijas simtgadei katrs Latvijas iedzīvotājs vēlas dāvēt savai valstij kādu dāvanu nākamajām paaudzēm. Latvijas vēsture no 1918. gada līdz mūsdienām ir daudziem likločiem klāta. Šogad svinam mūsu valsts 100 gada dienu. 100 gadi cilvēka dzīvē ir ļoti daudz, taču valsts dzīvē – pavisam maz. Atskatoties uz 100 gadu ilgu Latvijas valsts vēsturi var teikt, ka tā uz savas nastas ir izcietusi lielākās sāpes un spējusi par spīti visam saglabāt savu būtību.

Mūsu kultūrvēsturiskais mantojums ir viens no svarīgākajiem mūsu nacionālās identitātes pamatiem, jo apzinoties savu pagātni, spējam saprast tagadni un veidot mūsu nākotni. Grāmata «Latvijai 100» ir interesanta ar to, ka šajā grāmatā vēsturisku tekstu ir salīdzinoši maz, bet pamatā ir bildes, kurās redzams parasts Latvijas cilvēks dažādos vēsturiskos posmos – darbā, ikdienā, svētkos utt. Šajās fotogrāfijās atklājas Latvijas būtība. Grāmatas sastādītājs un teksta autors ir Pēteris Apinis, taču grāmatas tapšanā ir piedalījušies vairāki Latvijas muzeji, novadpētnieki, vēsturnieki utt. Grāmatā ir vairāk kā 4000 fotogrāfiju, kur Vilakas novads attēlots 28 fotogrāfijās.

No Vilakas novada ar savām fotogrāfijām dalījās Vilakas novada muzejs, Ontona Slišāna Upītes kultūrvēstures muzejs, Dz.Dvinskis, A.Pušpurs, A.Āze, A.Ločmelis, B.Konovalova, kā arī muzejs ir izmantojis fotokopijas, kuru oriģināli glabājās pie M.Brokanes, Viduču skolas muzejā un Vecumu pagasta bibliotēkā.

Grāmatā fotogrāfijas ir izvietotas attiecīgi pa gadiem. Brīvvalsts laika grāmatas atvērumā var redzēt Svilpovas ciema krucifiksa iesvētīšanu, viesnīcas īpašnieku Lurjē ar apkalpojošo personālu Žīguos, karavīrus un robežsargus Viļakā, Jāņu dienā, Abrenes un Tautas ielu krustojumu. Īpašas ir II pasaules kara bildes, kur mēs varam apskatīt kā izskatījās nodedzinātā Viļaka pēc sarkanās armijas atkāpšanās un pirmo svēto komūniju pie Viļakas Romas katoļu baznīcas. Padomju laikā Viļakas novada fotogrāfiju ir visvairāk, var apskatīt Viļakas kultūras namu, vēlēšanu iecirkni Vecumos, Viļakas mežrūpniecības mežstrādnieces, Rekavas vidusskolas bildes ar skolēniem, padomju saimniecību «Viļaka», Balvu rajona kolhoza «Cīņa» ainas no ikdienas darbiem, dziesmu svētku gājieni Viļakā, konkursa «Sakoptākā sēta» vērtēšanu Medņevā, Balvu rajona «Vaduguns» balvas izcīņu motokrosā Viļakas trasē «Baltais briedis», apģērbu un audumu veikalu Viļakā, kā arī Ontona un Irēnas Slišānu saimi. Atmosfēra laikā redzams Kupravas ciems, Upītes folkloras kopa un zemnieku saimniecība «Kotiņi».

Grāmatā ir vismaz viena bilde par katru no Viļakas novada pagastiem.

Īpašu paldies gribas teikt 12.Saeimas deputātam Jānim Trupovniekam par vērtīgās grāmatas dāvinājumu, P.Apinim un A.Stiprajai.

Teksts: Vilakas novada muzeja direktore **R.Gruševa**

Dzejas dienu ieskaņa Vilakas novada bibliotēkā

«Nāk septembris ar dzejas dienām, tik ierastām un gaidītām»...

Šoreiz par Dzejas dienu pasākumu nenācās īpaši raizēties, jo mūsu viesņa pati piedāvāja tikšanos ar dzejas draugiem. 5. septembrī Viļakā ciemojās dzejniece, pedagoģe, publiciste Iveta Ratinika. Viņa ir dzimusi Viļānos, izglītību filoloģijā ieguvusi Rēzeknes Augstskolā, maģistra grādu – Latvijas Universitātē, patlaban studē Daugavpils Universitātē doktorantūrā. Āgenskalna Valsts ģimnāzijas latviešu valodas un literatūras skolotāja – šobrīd bērna kopšanas atvaļinājumā, tāpēc uzturas Rēzeknē un var atļauties veltīt laiku klausītājiem.

Dienas pirmajā pusē dzejniece tikās ar Viļakas Valsts ģimnāzijas audzēkņiem un literatūras skolotājiem. Pēc tam sekoja Viļakas katoļu baznīcas apskate draudzes prāvesta Guntara Skutela pavadībā, bet pēcpusdienā uz dzejas stundu «Lai me nogulsnes» Ivetu gaidījām bibliotēkā.

Pirmais dzejoļu krājums «Rūgts» izdots 2011. gadā, bet otrā grāmata «tikko & tikai» – 2018. gadā. «Dzeja pārsteidz ar personiskumu un atklāj visdziļākās un trauslākās autores emocijas, kas patīkami disonē ar pašas dzejnieces veidoto ierasti ārišķi skaļo, tiešo skolotājas, literatūrkritiķes, politiķes publisko tēlu. Dzejā dzīves maska krīt un atklājas ļoti ievainojama un trausla sievišķība ne vien izjūtās, bet arī izteiksmē, jo krājumā neatradīsim slengu vai asu izteiksmi, drīzāk to var raksturot kā plūstošu un harmonisku valodas skanējumu» («Kultūrzīmes» 2018. g. 10.aprīlis).

Iveta lasīja savus dzejoļus, komentēja tos, uzdeva jautājumus klausītājiem. Tika jautāts par to, kas ir dzejas iedvesmas avoti, kāpēc tiek rakstīta dzeja, kādi ir dzejas tēli. Autore atbildēja lakoniski, uzsverot domu, ka dzeja nāk dzīves sarežģītajos, drūmajos brīžos. Lai mīgs cilvēks īpaši neaizraujas ar dzejas rindām. Viņa strikti uzsvēra,

ka mākslas darba uzdevums nav kādu audzināt un rādīt paraugus dzīvei. Māksla (arī literārie darbi) ir autora emociju un attieksmes izpausme, dzejā nav vienkārši jāapraksta kāda dabas aina vai norise bez vēstījuma. Valodai nav jābūt samākslotai vai «uzpucētai».

Pie kafijas tases Iveta izteica sajūsmu par mūsu grezno baznīcu un «dedzīgo priesteri, kurš nāk uz bibliotēku klausīties pavisam laicīgā dzejā».

Savā Facebook kontā Iveta raksta: «...viņiem ir jauka bibliotēka vienā ēkā ar poliklīniku, kur ir visai dziedējoša atmosfēra un prasīgi pasākumu apmeklētāji. Bet visfantastiskākā ir viesmīlība un sirds siltums.»

Paldies Ivetai Ratinikai par apciemojumu un atziņām! Pateicos pasākuma dalībniekiem par atbalstu un līdzdarbošanos.

Vilakas novada bibliotēkas vadītāja **Rutta Jeromāne.**
Foto: **Vilis Bukšs**

Nacionālo bruņoto spēku štāba orķestra veltījums Latvijas simtgadei

Š.g. 27. septembrī plkst. 19.00
Medumu tautas namā,
28. septembrī plkst. 19.00
Upītes tautas namā

notiks Emīla Zilberta kamer-
mūzikas cikla «No zobena Saule
lēca» koncerti NBS štāba or-
ķestra Klasiskā kvarteta izpil-
dījumā.

Sagaidot Latvijas Republikas simtgadi, Nacionālo bruņoto spēku štāba orķestris sagatavojis savu dāvanu valstij nozīmīgajā jubilejā. Pēc orķestra pasūtījuma komponists Emīls Zilberts radījis kamer- mūzikas ciklu «No zobena Saule lēca» Klasiskajam kvartetam, sitaminstrumentālistam un sieviešu balsij. Kamermūzikas cikla pamatā latviešu tautas dziesmu instrumentālās apdares un komponista oriģinālkompozīcijas par karavīra dzīves gaitu, sākot no dzimšanas, bērnības, līdz karā iešanai un nolemtajam liktenim. Muzikālais stāsts veidots 8 daļās – no senas pagātnes, izejot cauri tagadnei un noslēdzoties ar nākotnes redzējumu.

Klasiskā kvarteta sastāvā muzicē obojists Dmitrijs Maksimovs – kvarteta mākslinieciskais vadītājs, flautiste Laura Ezera, klarnetists Aleksandrs Maslovs, fagotists Intars Grīnbergs, sitaminstrumentālists Rinalds Jukna. Vokālās partijas koncertos izpildīs Zane Šmite.

Šāds neliels izpildītāju skaits – liskais sastāvs koncertēs mazāka-

jās Valsts koncertzāles visattālākajās valsts pilsētās.

Tā būs laba iespēja baudīt mākslu un mūziku klātienē tur,

kur lielie profesionālie kolektīvi nevar atbraukt. Koncerti būs dāvana klausītājiem, kuros visiem ieeja – brīva.

NACIONĀLO BRUŅOTO SPĒKU ŠTĀBA ORĶESTRA
KLASISKĀ KVARTETA

Koncerts

“No zobena Saule lēca”

Upītes tautas nomā
28.09.2018. plkst.19:00

Programmā:
Emīla Zilberta kamer- mūzikas
cikla pirmatskaņojums

Soliste:
Zane Šmite /balss/

Ieeja par brīvu

Latvija 100
ES ESMU LATVIJA

KULTŪRA

Dzejas dienās Viļakā ieskandina strūklaku «Lāsīte»

Kā jau zinām, šovasar mūsu pilsētā tapusi jauna, skaista atpūtas vieta – vides objekts strūklaka «Lāsīte», pie kuras ir patīkami atrasties gan dienas vidū, gan vakaros. Un tāpēc uz vakara pasākumu – dzejas lasījumiem «Lirikas lāses» – Viļakas kultūras darbinieki aicināja pie jaunās strūklakas.

Lasījumus ievadīja Noras Kalnas dzejas rindas:

*Ar divi spārniem lido dvēsele,
ar divām kājām atspēras no pliena,
ar divām acīm zvaigznes meklē dienā,
ar divi spārniem mūsu dvēsele!*

Vārdi, vārsmas... Pirms tos uzdrīkstamies izteikt skaļi, izdzīvojam sevī caur domām, caur sirdi... Nereti tie atnāk caur kādu zibenīgu mirkli, kurā pēkšņi saredzi, cik prieka pilnas acis ir atzinību guvušam bērnam, cik skaisti viens rudenī uzplaucis zieds uzviz skopā saules starā un ieraugi krāsas pat ūdens lāsēs.....

Ar sevī izlolotām dzejas vārsēm uz-

drīkstējās dalīties Viļakas regulāri rakstošā dzejniece Rutta Jeromāne. Viens no viņas lasītajiem dzejoļiem bija par dzīvi, kurā reizēm spēlējām teātri:

Veras priekšskars

un sākas dzīve!

Tā īstā – uz skatuves?

Vai īstā ir šajā pusē,

bez grima un kulisēm?

Reizēm dzīve arī ir spēle –

lomas, teksti un iestudēts tēls,

kad tu nevari būt, kas esi,

bet esi, kam jābūt tev.

Daudzi dzīvo bez savas sejas,

savām domām un attieksmes,

gadiem ilgi pieņem par labu,

ko kāds diktē no tribīnes....

Veras priekšskars

un sākas dzīve,

mēs to baudām kā savējo –

skaistas kustības, tērpi un sejas,

vai tas tikai

uz skatuves?

Jau ierasts, ka mūspuses autoru darbi tiek publicēti Dzejas almanahos. Arī piektdien Rēzeknē notika jaunā izdevuma atvēršana, kurā ievietoti Ruttas Jeromānes un Antoņinas Ločmeles dzejoļi. Šogad – valsts simtgadē – arvien biežāk dzirdam vārdus: dzimtene, dzimtās vieta, tēva sēta... Šī tēma ir tuva arī literātu biedrības «Viļakas Pegazs» vadītājai Antoņinai Ločmelei, kura lasīja gan savu, gan citu viņas iecienītu autoru dzeju.

Jāatzīst, ka ikdienā dzeja netiek izmantota bieži. Bet reizēs, kad gribam sagādāt kādam prieku, īpaši svētkos, meklējam domu graudus grāmatās vai arī rakstām paši.

Dzeju par aktuālām tēmām, piemēram, pirmsvēlēšanu peripetijām, raksta arī viļakietis Pēteris Boldāns. Savos atklājumos viņš dalījās arī «Lirikas Lāsēs».

Ir tādi burvīgi atklāsmes brīži, kad saproti, ka dzīve ir sudraba, nevis dubļu pilna. Vai arī to sudrabu redzi vispirms. Vai tādos brīžos radušās vārsmas arī nav

sudraba pilnas? Jautājumu uzdevām radošajai dvēselei – Normundam Orlovam. Atbildi sagaidījām viņa dzejā un mūzikā.

Skaistajā laternu stundā pie strūklakas savās dzejas sajūtās dalījās arī Viļakas ģimnāzijas jauniešus, lasot Mārtiņa Freimaņa dzeju. Lijas Brīdakas dzeju lasīja viņu skolotāja Ineta Lindenberga.

Paldies visiem par patīkamā noskaņā kopā pavadītu vakaru, par izjustajiem dzejas lasījumiem! Paldies par muzikālas noskaņas radīšanu vijolniecēm Ilonai Bukšai un Svetlanai Krasnokutskai, akordeonistam Raimondam Šaicānam, ģitāristam Ivaram Kuprišam un Normundam Orlovam par izjusti izpildīto Aināra Paukšēna dziesmu «Sirds». Paldies visiem pasākuma dalībniekiem par līdzīgu dziedāšanu!

Lai lirikas lāses tikpat dāsni līst arī turpmākajās Dzejas dienās! Tiksimies pie «Lāsītes»!

*Viļakas kultūras nama pasākumu
organizatore **Silvija Kupriša**
Foto – **Akvilina Jevstignejeva***

8. oktobrī Dailes teātrī starptautiska konference «Latvijas Tautas fronte par neatkarīgu un demokrātisku Latviju. LTF – 30»

Sī gada 8. oktobrī no plkst. 10.30 līdz plkst. 14.00 Dailes teātrī Rīgā norisināsies starptautiska konference «Latvijas Tautas fronte par neatkarīgu un demokrātisku Latviju. LTF – 30», kam sekos svētku koncerts.

Latvijas Tautas fronte bija Trešās atmodas sākumposmā radīta sabiedriski politiska organizācija ar vairāk nekā 250 000 biedru un vēl lielāku atbalstītāju skaitu gan Latvijā, gan trimdā.

Cīņā par demokrātiskas un neatkarīgas valsts atgūšanu ap LTF ar laiku saliedējās gandrīz visi latviešu nacionālās atbrīvošanās idejas piekritēji un grupējumi, kā arī Latvijas etnisko minoritāšu kultūras biedrības.

«Pirms 30 gadiem Latvija bija visvairāk rusificētā, sovjetizētā, kolonizētā un, iespējams, visreakcionārāko Maskavas vietvalžu pārvaldītā republika Baltijā. Te bija iedēstīts un baisi sakuplojis PSRS Baltijas kara apgabala štābs ar milzu armijas kontingentu, Vissavienības militārajām rūpnīcām un kara bāzēm. Tāpēc vienotas, labi organizētas Latvijas Tautas frontes nodibināšanas vienā gadā ar igauņu Tautas fronti «Rahvarinne» un Lietuvas pārbūves kustību «Sajūdis» var dēvēt par Baltijas brīnumu, par latviešu tautas lielāko veiksmi ceļā uz savas valsts atgūšanu,» tā apstākļus pirms LTF dibināšanas raksturo pirmais LTF priekšsēdētājs Dainis Ivāns.

Konferences mērķis ir atspoguļot Latvijas Tautas frontes – mūsu valsts vēsturē lielākās politiskās organizācijas – nozīmi.

LTF saliedēja tautu varas pārņemšanai parlamentārā ceļā, sekmēja 1990. gada 4. maija Neat-

karības atjaunošanas deklarācijas pieņemšanu un Latvijas valsts demokrātijas atjaunošanu.

Konferencē piedalīsies Baltijas tautu kustību pārstāvji no Lietuvas, Igaunijas, kā arī Zviedrijas, vēsturnieks Viļus Ivanauks (Lietuva), Tallinas arhīva direktors, «Rahvarinne» muzeja vadītājs, vēsturnieks Killo Arjaks, Trešās atmodas laika Zviedrijas konsuls Rīgā, vēlākais vēstnieks un grāmatas «Baltijas brīvības ceļš un Zviedrijas diplomātija 1983–1991» autors Larss Pēters Fredēns. Latviju pārstāvēs jaunākās paaudzes pētnieki Mārtiņš Kaprāns, Ivars Ijabs, Gatis Krūmiņš un jurists Jānis Pleps, kā arī LTF bijušie priekšsēdētāji Dainis Ivāns (1988–1990) un Romualds Ražuks (1990–1992). Diskusiju vadīs bijusī LTF informācijas centra vadītāja, žurnāliste, politiķe Sarmīte Ēlerte. Konferences plānota divās sesijās.

To organizē Latvijas Kultūras ministrija, 4. maija Deklarācijas klubs, Tautas frontes muzeja sabiedriskā padome sadarbībā ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju un Dailes teātri.

Dalība konferencē ir bez maksas, taču dalībnieku skaits ierobežots.

Aicinām interesentus pieteikties līdz 1. oktobrim, rakstot uz e-pastu ltf@lnvm.lv un norādot savu vārdu, uzvārdu un kontakttālruni vai zvanot uz Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Tautas frontes muzeja nodaļu pa tālr. 67224503.

*Kontaktpersona: **Liene Andrejsone***

Tālr. 67224502

liene.andrejsone@lnvm.lv

Kultūras pasākumi oktobra mēnesim

❖ **30. septembrī** plkst. 10.00 Žīguru kultūras nama Zaļajā zālē Krellu gatavošanas meistardarbnīca

❖ **7. oktobrī** plkst. 10.00 Žīguru kultūras nama Zaļajā zālē Ziepu gatavošanas meistardarbnīca

❖ **14. oktobrī** plkst. 10.00 Žīguru kultūras nama Zaļajā zālē Dekoru gatavošana režģu rāmīti meistardarbnīca

❖ **14. oktobrī** plkst. 15.00 Viļakas kultūras namā PRASMU SKOLA «Ar šodienas acīm». Radošās darbnīcas – mācāmies gatavot skaistas, dažādas oriģinālas lietas no nevajadzīgām lietām» meistarū S.Veinas, E. Zarembas-Kriģeres un V. Bečas vadībā.

❖ **No 15. līdz 22. oktobrim** Žīguru kultūras nama Zaļajā zālē meistardarbnīcās pagatavoto darbu izstāde

❖ **16. oktobrī** Viļakas novada muzejā pasākums bērnu dārza audzēkņiem «Senie sadzīves priekšmeti un darba rīki».

❖ **19. oktobrī** plkst. 19.00 Medņevas Tautas namā Medņevas dramatiskā teātra izrāde «Tāva meitas», Imanta Kaluga piemiņas balles «Es paliku dziesmā»

❖ **20. oktobrī** no 11.00 līdz 13.00 Žīguru kultūras nama Zaļajā zālē: Krellu gatavošanas meistardarbnīca, Ziepu gatavošanas meistardarbnīca, Dekoru gatavošana režģu rāmīti meistardarbnīca; plkst. 13.00 Žīguru kultūras nama foajē telpās Meža velšu degustācija; plkst. 15.00 Žīguru kultūras namā Mazākumtautību pasākums «Ivušķu» salidojums.

❖ **20. oktobrī** Viļakas kultūras namā Folkloras kopas «Atzele» 30 gadu jubilejas pasākums

❖ **20. oktobrī** plkst. 18.00 Kultūras centrā «Rekova» Kultūras centra, bibliotēkas un pagasta pārvaldes pēc rekonstrukcijas atklāšanas koncerts «Mirkliis laimes»

❖ **No 25. oktobra** Kultūras un radošo industriju centra zālē izstāde «Tik tālu, bet tomēr tik tuvu. Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture». Starptautiskās arheoloģiskās izstādes atklāšana. Sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Polijā, Polijas vēstniecību Latvijā, Latvijas nacionālo vēstures muzeju, Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā, Viļakas un Šķilbēnu katoļu baznīcu.

❖ **27. oktobrī** plkst. 17.00 Kupravas pagasta pārvaldes zālē Pensionāru atpūtas vakars

❖ **30. oktobrī** Viļakas novada muzejā pasākums novada skolēniem par leģendām un mītiem.

IZGLĪTĪBA

Vilakas pirmsskolas izglītības iestādes sagatavošanas grupas «Bitītes» bērnu piedalīšanās pasākumā «Linu talka»

*Ai, linīti pogainīti,
Tavu skaistu ziedēšanu!
Tevis dēļ Rīgas kungi
Zelta naudu liedināja.*

/Tautasdziesma./

Lini ir viena no vissenāk kultivētajām lauksaimniecības augu sugām. Vēsturiski galvenais linu audzēšanas reģions bija Latgale. Ilgā un sarežģītā apstrādes procesā iegūto linu šķiedru izmantoja apģērba gatavošanā, arī darināja auklas, apavus, zvejas tīklus un citas sadzīvei noderīgas lietas. Lini tika uzskatīti par lie-

lu vērtību un bija viens no galvenajiem zemnieku naudas ienākumu avotiem.

Diemžēl plaša linu audzēšana pieder pagātnei, tāpēc mūsu bērniem šī kultūra ir sveša. Ar lielu prieku atsaucāmie aicinājumam piedalīties «Linu talkā», jo viss, aizmirstais un tādēļ jaunais, raisa interesi – redzēt, dzirdēt, sajust.

Pirms došanās uz «Linu talku» Vilakas ezera krastā, kopā ar bērniem lasījām informāciju par šo kultūru interneta vietnēs, vērojām attēlus un linu augus, pētījām linu audumu un linu diegus. Secinājām, ka cilvēkiem ir pieejams universāls augs,

kurš var gan paēdināt (sēklas, eļļa), gan apģērbt (audums) un pat nodar mājokļu celtniecībā, kā arī zīmējām linu lauku, klausoties dziesmu «Zilie lini» (R. Pauls, A. Krūklis).

Talkas vietā bērni apskatīja fotogrāfiju un linu izstrādājumu izstādi, uzdeva jautājumus, klausījās stāstus par linu audzēšanu, aplūkoja seno laiku linu pārstrādes darbarīkus, aizrautīgi plūca linus un vēroja, kā tiek sieti linu kūlīši.

Katrs bērns paņēma pa saujaī saplūktu linu līdzi, lai aiznestu mājās, vēlreiz aplūkotu un varbūt uzklautu savu vecvecāku

stāstus par liniem, to audzēšanu, pārstrādi, uzietu kādu no liniem pagatavotu lietu savās mājās.

Paldies par šo jauko pasākumu tā organizatoriem, kuri rada interesi jaunajai paaudzei par aizmirstām lietām, par sagādāto cienastu, kuru nobaudījām, garšojot maizīti mērcētā linellā un cepumus ar linsēklām!

Ticēsim, ka mūsu bērni izaugs par uzmanīgiem jauniem censoņiem, kas nākotnē ieguldīs savas zināšanas un darbu sava novada attīstībā, varbūt arī linu audzēšanas nozarē.

Vilakas PII skolotāja **Guna Rižanova**

KAA pasākums «Ceļojums profesiju pasaulē» projekts Nr.: 8.3.50/16/I/001

Pateicoties projektam «Karjeras atbalsts izglītojamiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs» š. g. 1. jūnijā 36 mācībās labākie Vilakas pamatskolas skolēni devās iemīt ceļu uz vienu no profesiju pasaules pieturām – elektrības. Lai to sasniegtu, devāmies uz Jūrmalu, kur tika apmeklēts Elektrum Energoefektivitātes centrs.

Tālā brauciena mērķis bija sniegt skolēniem priekšstatu par profesijām elektroenerģētikas nozarē, par izglītības iegūšanas iespējām un nozares darbinieku darbu ikdienā.

Iegūt informāciju par iespējām uzlabot dzīves kvalitāti, izmantojot elektroierīces, apgūt primitīvākās iemaņas dzīvojot kopā ar ikdienā nepieciešamo enerģijas avotu – elektrību.

Centra darbinieki iepazīstināja ar profesijām elektroapgādes nozarē, kā arī ar to, kādas profesijas nozarē ir vispieprasītākās un kādiem mācību priekšmetiem ir jāpievērš īpaša uzmanība, lai tās varētu veiksmīgi apgūt.

Iepazīstināja arī ar atjaunojo enerģoresursu izmantošanu, sadzīves elektroierīču efektīvu lietošanu, garantēto un nepārtraukto elek-

troapgādi, uzlabojot energolietošanas paradumus.

Paldies visiem, kas ļāva ielūkoties ar elektrību saistīto profesiju pasaulē un palīdzēja izprast šo profesiju piemērotību konkrēta karjeras ceļa izvēlei.

Iespaidus par KAA pasākumu «Ceļojums profesiju pasaulē» apkopoja Vilakas pamatskolas direktore **A.Ločmele**, foto **L.Ozola**

IZGLĪTĪBA

Iniciatīvas «Latvijas skolas soma» atklāšanas pasākums

«Latvijas skolas soma» ir valsts finansēta atbalsta programma, lai visiem 1.–12. klašu skolēnam, t.sk., profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem, būtu iespēja teorētiskās zināšanas papildināt ar klātienē dažādos pasākumos, muzejos, teātros, koncertzālēs, uzņēmumos, dabas takās un citviet gūtu pieredzi.

6.septembrī tūkstošiem skolēnu no visiem 119 Latvijas novadiem tikās Rīgā, atklājot Latvijas

valsts simtgades lielāko iniciatīvu «Latvijas skolas soma». Arī Viļakas novada 15 dalībnieki bija starp tiem 6000 skolēnu, kas piedalījās šajā pasākumā.

Skolēni piedalījās radošās darbnīcās un koncertā «100 Latvijas stāsti 100 minūtēs», kurā tika apspēlēta Latvijas vēsture, kultūra, tradīcijas un vērtības šodienas skatījumā, nepieciešamība ikvienam nepārtraukti attīstīties un augt, veidojot nākotnes Latviju.

Iniciatīvas atklāšanas koncertā uzstājās Raimonds Pauls, vijolnieks Daniils Bulajevs, The Ludvig, Laima Jansone, grupa «Dagamba», Matīss Čudars, Edavārdi, dejotāja un horeogrāfe Liene Grava, Justs Sirmāis, Daumants Kalniņš, grupa «Auļi», soprans Marlēna Keine, DJ Monsta un DJ Rudelies, simfoniskais orķestris «DD» diriģenta Jāņa Liepiņa vadībā, dejotāji, velo triālisti «Karters» un citi mākslinieki, apvienojoties netradicio-

nālās kombinācijās un mudinot jauniešus arī pašiem būt radošiem.

Pirms koncerta 6000 klātesošos sveica Ministru prezidents, iniciatīvas «Latvijas skolas soma» patrons Māris Kučinskis, Kultūras ministre Dace Melbārde, Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis.

Viļakas novada skolu pārstāvji pēc brauciena dalījās piedzīvotajā:

✓ Pārsteidza skaitlis, kad izglītības ministrs Kārlis Šadurskis nosauca 6000 apmeklētāju, kas ieradusies, lai baudītu dažādas interaktīvās darbnīcas pirms grandiozā koncerta «100 Latvijas stāsti 100 minūtēs»

✓ Visvairāk pārsteidza muzicēšana uz neierastiem instrumentiem – caurulēm. Pavērojām dažādas citas darbnīcas, bet pašiem piedalīties neradās vēlme.

✓ Koncerts bija lielisks, pie klavierēm spēlēja maestro Raimonds Pauls! Brīnišķīgs izbrauciens uzsākot jauno mācību gadu!

✓ Pirms pasākuma bija iespēja iepazīt dažādas interesantas profesijas un, radoši darbojoties, uzziņāt vēlamo.

Pasākuma ievadā klātesošos uzrunāja valsts amatpersonas. Neskatoties uz to oficiālo statusu, uzrunas likās sirsnīgas.

✓ Koncerts bija iedvesmojošs.

Tas aizrāva ar Latvijā populāru, radošu personību uzstāšanos, interesantiem vizuāliem risinājumiem un apjomu.

✓ Interesanti, ka vienā pasākumā var apvienot lietas, kuras, liekas, apvienot nav reāli.

✓ Pasākuma doma bija veicināt skolēnu radošo darbību, kas, manuprāt, izdevās perfekti.

✓ Pasākuma laikā tikāties ar sabiedrībā zināmām, iedvesmojošām personībām.

Koncerts bija ļoti skaists un vizuāli baudāms.

«Latvijas skolas somas» atklāšanas pasākums bija aizraujošs un interesants. Gribas novēlēt, lai visiem Latvijas skolēniem šā projekta ietvaros izdodas piedzīvot, uzzināt un iepazīt daudz jauna un skaista, dziļāk iepazīt Latviju!

Paldies visiem, kas piedalījās šajā braucienā!

Plašāka informācija par iniciatīvu «Latvijas skolas soma» atrodama Latvijas valsts simtgades programmas mājaslapā.

Informāciju sagatavoja

Inese Circene,

iniciatīvas «Latvijas skolas soma» koordinatore

Meža festivāls

Sasaucoties ar Lielās Talkas aicinājumu stādīt kokus nākotnei un atzīmējot Meža darbinieku dienu, 14. septembrī ESF projekta «Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai» (projekts Nr. 8.3.2.2/16/I/001) ietvaros mūsu novadā tika noorganizēts vides izglītības jomas pasākums – «Meža festivāls».

Pasākums notika dabā – a/s «Latvijas Valsts meži» sēklu plantācijā «Vecumi». Viļakas, Žīguru un Viduču pamatskolu, Rekavas vidusskolas un Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēni dienas gaitā piedalījās dažādās izglītojošās aktivitātēs:

– sēklu plantācijas vadītājas Annas Āzes vadībā iestādīja liepiņu, melnalkšņu, egļu un bērzu potējumus,

– Viduču pamatskolas skolotāja Agra Medņa vadībā izgatavoja putnu būrišus,

– kopā ar Žīguru pamatskolas skolotāju Andru Korņejevu dabā atpazīna kokus un krūmus,

– nosakot, ko izgatavo no koka, kopā ar skolotāju Marutu Brokāni izspēlēja «Koku lotu».

Par aktivitāšu organizēšanu rūpējās sēklu plantācijas vadītāja Anna Āze, biedrības «Virica» pārstāves un novada skolu skolotāji.

Īpaši garšīgas bija šīs dienas pusdienas – ugunskurā ceptās desiņas, kartupeļi, barankas un zaļu tēja.

Pasākuma noslēgumā Anna Āze katrai skolai dāvināja divas grāmatas: Ilze Loze «Lubāna mitrāja apdzīvotība akmens laikmetā» un Aija Zviedre, Sigita Vaivade, Rūta Kazāka «Koku bērnodārzs», kā arī aktīvākajiem skolēniem – a/s «Latvijas Valsts meži» Mammadaba žurnālus. Katrs skolēns saņēma biedrības «Virica» Apliecinājumu par piedalīšanos «Meža festivālā» un arī lietusmētelišus.

Šis pasākums mācīja mīlēt dabu, pazīt kokus un izgatavot būrišus mūsu spānotajiem draugiem – putniem.

Paldies sēklu plantācijas vadītājai Annai Āzei, biedrībai «Virica», skolotājiem, šoferīšiem!

Projekta koordinatore Maruta Brokāne

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

*Tētis – viņš, kurš aizstāvēs un mīlēs,
Neteiks dzīvē vārdu lieku,
Noklusēs par kādu nieku...
Veltīs savus sapņus klusi
Tavām domām, kad tu dusi...
/I. Ščepavica/*

Tētis bērna dzīvē ir viens no svarīgākajiem cilvēkiem. Viņš ir vis, vis, vislabākais, vissīprākais, visgudrākais, visātrākais, visveiklākais...

Un bērnam vislielākā laime un prieks ir, kad tētis var ar viņu paspēlēties, parunāties.

10. septembra rītā tēvi bija izbrīvējuši laiku un atnākuši uz Rekavas vidusskolas pirmsskolu padarboties kopā ar saviem bērniem. Uz jautājumu «Cik bieži sanāk kopā ar bērnu ieturēt brokastis?» skanēja dažādas atbildes. Neskatoties uz atbilžu variantiem, pirmais pārbaudījums visiem tēviem bija vienāds: jāpaēd brokastis pašiem un jāpabaro

savs bērns. Ar to visi veiksmīgi tika galā.

Pēc kopīgajām brokastīm, vadoties pēc saņemtās kartes norādēm, visi devās ceļā. Bija jādodas divreiz pa labi, jāpārvar divi augsti kalni, līdz nonāca galapunktā – skolas sporta namā. Tur visiem bija jāpiedalās dažādās aktivitātēs: ražas novākšanā, tāllēkšanā, spēku cīņās, vizināšanās ar paklājiņiem.

Nobeigumā notika tēvu godināšana, jo katrs bija pelnījis augstāko apbalvojumu – «Supertētis – 2018». Bērni savus tēvus sveica ar pašgatavotiem apsveikumiem – skaistām kaklasaitēm.

Bija patīess prieks par sarīkoto pasākumu, par tēvu humora izjūtu un aktivitāti.

Sakām paldies bērnu tēviem par piedalīšanos un mammām par palīdzību pasākuma organizēšanā.

**Rekavas vidusskolas pirmsskolas kolektīvs.
Foto: G.Logina. I.Matisāne**

JAUNIEŠU AKTIVITĀTES

LSKJ nometne

No 23. līdz 26. augustam Kauguros norisinājās Latvijas Sarkanā Krusta Jaunatne (turpmāk LSKJ) nometne, kurā piedalījās 30 jaunieši no visas Latvijas, tajā skaitā arī sešas jaunietes no Viļakas – Dinija Šimanovska, Elīna Martinova, Keita Emīlija Orlovska, Kintija Bizune, Simona Zaremba un Kintija Zelča.

Ierodoties Kauguros, mūs sagaidīja atsaucīgi LSKJ brīvprātīgie, kuri palīdzēja ikvienam iekārtoties. Kad visi bija ieradušies, paēdām pusdienas un sākām dažādas iepazīšanās aktivitātes, pēc kurām sekoja mūsu galvenais pirmās dienas uzdevums – iemācīties sniegt pirmo palīdzību dažādās situācijās. Visas dienas garumā apguvām, kā pareizi sniegt pirmo palīdzību, ja cilvēks ir bezsamaņā un neelpo, kodumu, lūzumu, ap-

degumu, dažādu asiņojošu brūču u.c. traumu gadījumos. Nodarbību noslēgumā spēlējām tēmai atbilstošu kahoot spēli, kas palīdzēja gan pārbaudīt sevi, gan nostiprināt iegūtās iemaņas.

Katru dienu mēs noslēdzām ar apli, kurā pārrunājām dienas notikušo un izteicām savu viedokli. Atlikušajā laikā līdz naktsmieram varējām brīvi doties uz jūru, kas atradās 2 minūšu gājienā no vietas, kur norisinājās nometne.

Otrā diena sākās ar rīta rosmi, kas notika pie jūras un bija kā uzmundrinājums visai dienai. Turpinājumā sadalījāmies piecās komandās un pārbaudījām iepriekšējā dienā iegūtās zināšanas. Katrai komandai izsniedza pirmās palīdzības aptieciņu, jo dažādās stacijās mūs sagaidīja cilvēki, kas iejutās cietušo lomās, kuriem bija izveidotas reālistiskas traumas, kas lika justies tā, it kā viss notiktu pa īstam. Kad visi veiksmīgi

bijām tikuši galā, tad sekoja nelieli paraugdemonstrējumi un kopā pārrunājām paveikto. Dienas otrajā pusē atkal sadalījāmies divās grupās un piedalījāmies dažādās saliedēšanās aktivitātēs brīvā dabā. Noslēgumā diskutējām par to, kāds ir ideāls komandas biedrs un kā pārvarēt bailes.

Trešā diena arī sākās ar rīta rosmi. Pirmo dienas pusi pavadījām «Līderības un atbildības skolā», kas ietvēra sevī gan komandas

uzdevumus, gan diskusijas, gan dažādas citas aktivitātes, kas palīdzēja saprast, kas ir līderība, kā sevi to atklāt un pilnveidot. Turpinājumā sekoja pusdienas, pēc kurām notika nometnē pārstāvēto LSKJ nodaļu prezentācijas, kas palīdzēja smelties idejas un uzziņāt vairāk par citu nodaļu darbību, kā arī iepazīstināt visus ar Viļakas LSKJ nodaļu.

Vakarpusē mēs sadalījāmies komandās, devāmies orientēties pa Kauguriem un pildījām dažādus uzdevumus, kas bija ļoti aizraujoši. Orientēšanās sevī ietvēra gan jaunu objektu apskati, gan labo darbu darīšanu, gan reklāmas veidošanu video formātā, gan dziedāšanu.

Viss darba process bija ļoti labi izplānots un pārdomāts. Tā kā šis bija pēdējais vakars kopā, tad pavadījām to interesanti. Visiem bija kopīgs pikniks, klausījāmies prezentācijas par LSKJ jauniešu piedzīvoto Itālijā un Austrijā, kopā dziedājām, dejojām un vienkārši labi pavadījām laiku.

Pēdējā diena iesākās, tiekoties ar miera vēstnesi Yuji Miyata. Viņš angliiski ar mums dalījās pieredzē par dabas aizsardzību, pasaules konfliktiem un sociālo nevienlīdzību. Vieslektora stāstījums bija ļoti iedvesmojošs un mudināja visus – nekad nepadoties. Viņš dodas uz dažādām pasaules valstīm ar kājām un kopumā ir nogājis vairāk nekā 13000 km, iestādījis 5000 kokus. Kopā ar Yuji iestādījām krūmu un dziedājām dažādas latviešu dziesmas. Ap pusdienlaiku sekoja nometnes noslēgums, kurā atskatījāmies uz paveikto un katrs dalījāmies ar savām izjūtām.

Tas bija saviļņojoši, jo pa nepilnām četrām dienām bijām satuvinājušies un bija nedaudz skumji doties mājās. Šī noteikti bija noderīga pieredze un lielisks vasaras noslēgums. Izmantojiet iespējas, ko dzīve jums sniedz!

*Informāciju sagatavoja
Elīna Martinova*

Jauniešu projekts «Help!» tuvojas noslēgumam

Alūksnes, Balvu, Gulbenes un Viļakas jauniešiem tika dota lieliska iespēja piedalīties programmas «Erasmus+» strukturētā dialoga projektā Nr. 2017-1-LV02-KA347-001627 «Help!», kura laikā novadu jaunieši ieguvuši jaunas prasmes jauniešu līdzdalībā, jaunatnes sfēras attīstības dokumentu plānošanā, piedalījušies kopīgos pasākumos visos četros novados un piedzīvojuši daudzus neaizmirstamus mirkļus.

Projekta noslēguma pasākums «FINITO..?» pēdējo reizi vienoja visu dalībnovadu jauniešus tieši šī projekta ietvaros, bet tas nebūt nenozīmē to, ka šī tikšanās jauniešiem ir pēdējā, jo projekta laikā jaunieši sapratuši, ka kopīgi risināt jaunatnes sfēras jautājumus ir daudz interesantāk un ir motivēti īstenot vēl daudz kopīgu aktivitāšu un projektu.

Par jauniešu līdzdalību politikas plānošanas dokumentu veidošanā tika diskutēts paneldiskusijas veidā, kuru vadīja pasākuma moderators Staņislavs Babins, savukārt grafiskās improvizācijas meistars Varis Klausītājs kopā ar jauniešiem definēja jauniešiem aktuālas problēmas, rodot tiem risinājumus izmantojot māksliniecisku metodi – stāstu zīmēšanu.

Pasākuma laikā tikās ne tikai jaunieši, bet arī pašvaldību pārstāvji, kuri darbojas jaunatnes sfērā, kā arī deputāti un pašvaldību vadītāji.

Ir vērtīgi un runāt par jaunatnes jautājumiem no dažādiem skatu punktiem, kā arī dalīties pozitīvajā pieredzē, jo katrā novadā ir idejas un metodes, kuras ir vērts pielāgot savām vajadzībām un izmantot savā darbā.

Pasākuma laikā jauniešiem bija iespēja baudīt cukur-

vati un iemūžināt jautrus fotomirkļus foto stūrītī.

Paldies novada priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam, kurš ieradās uz noslēguma pasākumu un atraktīvi uzrunāja pasākuma dalībniekus, kā arī deputātam Andim Ločmelim, kurš piedalījās veselās 3 visu novadu mēroga projekta aktivitātēs. Paldies ikvienam, kurš piedalījās projektā un padarīja to pilnvērtīgāku! Lai dzīvo draudzība! Uz tikšanos jaunu ideju īstenošanai!

*Informāciju sagatavoja jaunatnes lietu speciāliste
Madara Jeromāne. Foto no projekta arhīva*

Līdzfinansē
Eiropas Savienības programma
"Erasmus"

SPORTA AKTIVITĀTES

Vasaras treniņi liek par sevi runāt!

Jaunais mācību gads Vilakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolai iesācies veiksmīgi.

15. septembrī Rīgā norisinājās otrais (noslēdzošais) posms Latvijas čempionātā rollerslēpošanā.

Sacensībās startēja septiņi sporta skolas distanču slēpošanas izglītojamie.

V-12 (2006. g. dz. un jaunāki) vecuma grupā Markusam Kozlovskim – sudraba medaļa. Šim startam bija pieteikti 24 dalībnieki no dažādām Latvijas vietām. Izglītojamais trenē Jānis Dokāns.

Šīs sacensības ir kā pārbaude pirms ziemas sezonas, lai redzētu, cik centīgi esam bijuši vasarā.

Lai veicas arī turpmāk!

Informāciju sagatavoja direktora p.i.

Inese Petrova

Nāc trenēties!!!

SKRIEŠANAS un SOĻOŠANAS NODARBĪBAS

vadīs sporta kluba "Skriešanas Akadēmija" vadītājs un treneris **Salvis Gruševs** (mob.t. 20193143). Šajās nodarbībās aicinām piedalīties ikvienu sportot gribētāju kurš vēlas mācīties pareizi trenēties, iemācīties pareizi uzlabot savu fizisko formu, iemācīties pareizi skriet un kā ikdienā ar sportiskajām aktivitātēm (skriešanu, soļošanas treniņiem, fiziskajiem vingrinājumiem) padarīt sevi veselāku, enerģiskāku un dzīvespriecīgāku.

Nodarbības notiks divas reizes mēnesī.

1.oktobrī plkst 17:30 pie Vilakas Valsts ģimnāzijas sporta zāles (treniņš)

8.oktobrī plkst 17:30 pie Vilakas Valsts ģimnāzijas sporta zāles (treniņš)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

Projekta Nr. 9.2.4.2/16/I/073
"Veselības veicināšanas un
slimību profilakses pasākumi
Vilakas novadā" aktivitāte

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Trenažieru nodarbības Viļakā, Semenovā, Rekovā, Borisovā

Nodarbības notiks **divas reizes mēnesī** no 2018.gada septembra līdz 2018.gada decembrim. Trenere Linda Tokareva - Kušnere. Lūgums iepriekš pieteikties zvanot trenerei mob.t. 22026010. **Nodarbības ilgums: 1 h.**

SEPTEMBRĪ un OKTOBRĪ

29.09. plkst 12.00 - 14.00

VVĢ sporta halles trenažieru zālē, Pils iela 14, Viļakā.

pl.14.30 - 16.30 Sporta un atpūtas komplekss "Kārklīņi", Borisovā.

pl.17.10 - 19.10 Rekavas vsk. trenažieru zālē, Skolas iela 1, Rekovā.

09.10. un 23.10. pl. 18.00 - 20.00

centrā "Saulsziņš", Sporta iela 1, Semenovā.

13.10. un 20.10.

pl. 12.00 - 14.00 Sporta un atpūtas komplekss "Kārklīņi", Borisovā.

pl. 14.20 - 16.20 VVĢ sporta halles trenažieru zālē, Pils iela 14, Viļakā.

pl. 16.50 - 18.50 Rekavas vsk. trenažieru zālē, Skolas iela 1, Rekovā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

Projekta Nr. 9.2.4.2/16/I/073
"Veselības veicināšanas un
slimību profilakses pasākumi
Vilakas novadā" aktivitāte

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Sacensības ar velosipēdiem apkārt Viļakas ezeram

30. septembrī pie Viļakas Valsts ģimnāzijas sporta halles stārs un finišs notiks sacensībām ar velosipēdiem apkārt Viļakas ezeram.

Mērķi un uzdevumi ir popularizēt aktīvu atpūtu Viļakas novadā, veicināt velosporta attīstību un veselības nostiprināšanu, noskaidrot labākos sacensību dalībniekus dažādās vecuma grupās.

Distances 8 km, 16 km, 24 km. Sacensību sākums pulksten 10.30!

Dalībnieku registrācija notiek sacensību dienā no 09.30 līdz 10.15.

Sacensības organizē un vada Viļakas novada dome, sacensību galvenais tiesnesis Ervīns Veļķers (26337477).

Dalībnieki varēs piedalīties dažādās distancēs, atbilstoši vecumam.

Sacensībās atļauts piedalīties 2009. g. dz. un vecākiem sacensību dalībniekiem.

Dalībnieki tiks iedalīti sekojošās vecuma grupās:

1958. g. un vecāki (S60; V60); 60 g. un vecāki. Distance 8 km – 16 km.

1968. – 1959. g. (S50; V50); 50 – 59.g. Distance 16 km – 24 km.

1969. – 1978. g. (S40; V40); 40 – 49. g. Distance 16 km – 24 km.

1999.– 1979. g. (S.; V.); 19 – 39. g. Distance 24 km.

2002.– 2000. g. (SJ ; VJ); 16 – 18 .g. Distance 16 km – 24 km.

2003. – 2004. g. (M.; Z.); Distance 8 km – 16 km.

2005. – 2006. g. (M.; Z.); Distance 8 km.

2007. – 2008. g. (M.; Z.); Distance 8 km.

2009. – 2010. g. (M.; Z.); Distance 8 km.

Ar sacensību nolikumu var iepazīties Viļakas novada mājas lapā www.vilaka.lv īsajās ziņās, lapas labajā pusē

Vingrošanas nodarbības Semenovā

Nodarbības notiks **divas reizes nedēļā** - otrdienās un ceturtdienās. Intensīvās vingrošanas nodarbību trenere Iluta Balule.

Norises vieta: Viduču pamatskolas sporta zāle.

Nodarbības ilgums: 1 h.

Norises laiks no 2018.gada septembra līdz 2019.gada decembrim.

VINGROJAM

**2., 4., 9., 11., 16., 18., 23., 25. un 30.oktobrī
no plkst 19.00 līdz 20.00**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

Projekta Nr. 9.2.4.2/16/I/073
"Veselības veicināšanas un
slimību profilakses pasākumi
Vilakas novadā" aktivitāte

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vingrošanas nodarbības Viļakā

Nodarbības notiks **vienu reizes nedēļā** - otrdienās. Vingrošanas nodarbību (pilātes + elpošana + meditatīvā vingrošana) trenere Zinaida Logina.

Norises vieta: Viļakas kultūras namā.

Nodarbības ilgums: 2 h.

VINGROJAM

**25.septembrī no plkst 18.00 līdz 20.00
2. , 9., 16., 23. un 30.oktobrī
no plkst 18.00 līdz 20.00**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

Projekta Nr. 9.2.4.2/16/I/073
"Veselības veicināšanas un
slimību profilakses pasākumi
Vilakas novadā" aktivitāte

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Svētais Tēvs pāvests Francisks apmeklē Latviju

(Sākums 1. lpp.)

Mēs dzīvojam informācijas laikmetā un nedzirdēt un nezināt to, ka Latvijā ierodas pāvests Francisks bija neiespējami! Tiešām vēsturiski interesanti, ka Viņa svētība pāvests Francisks arī ierodas septembrī... Vai tas ir īpašs mēnesis, vai tā ir sakritība? Ja skatāmies, tad 8. septembrī katoļu Baznīcā tiek svinēta Jaunavas Marijas dzimšanas diena, 15. septembrī Baznīca piemin un godina Jaunavas Marijas ciešanas, ko viņa pieredzēja, esot vienota ar savu Dēlu. Viņa cieta kopā ar Jēzu. Mūsu zeme ir veltīta Vissvētākajai Jaunavai Marijai. Šajā kontekstā septembris mums tiešām ir īpašs mēnesis.

2018. g. 24. septembrī priesteru aicinājums sakrālajā laukumā: «Uzgavilēsim pāvestam!» bija tik saviļņojošs! Atrasties starp tūkstošiem cilvēku, ar nepacietību gaidot pāvesta ierašanos, kad ik pa laikam līst lietus, apkārt skraida bērni, jo mierīgi nosēdēt tiem nav lemts, tā varētu jau turpināt uzskaitīt visas šķietamās neērtības, bet tas iepriecinājums un kvēle sirdī, ka tūlīt, tūlīt te garām brauks cilvēks baltajā... kuru sagaida tūkstošiem cilvēku, kurš pacietīgi nes savu smago krustu, kurš nes mieru, mīlestību un prieku... Un tas notiek, viņš brauc – cilvēks baltajā, auto baltā krāsā un vēl vairākas reizes aplo pa sakrālo laukumu! Visi gavilē, māj, fotogrāfē, un man pauze.. šķiet es visu redzu no malas, bet patiesībā esmu daļa no šī izslāpušā pūļa. Pieaug sajūsmas dvēselē, jo pāvesta harizma ir tik spēcīga, ka pat neko nerunājot es varēju doties mājās piepildīta ar slāpēm pēc Dieva. Pāvestam Franciskam aizlidojot, acis sariesās asaras. Kāpēc? - Viņš atstāja savas dvēseles daļiņu manā un domāju mūsu katrā sirdī. Mēs esam laimīga tauta! Dievmātes īpašā aizgādībā esoša tauta! Es ticu, ka Dievs mani mīl un mīl tautu, no kuras esmu nākusi!»

Informāciju sagatavoja:
Lietvedības, komunikācijas un informācijas
nodaļas vadītāja **Terēzija Babāne**
Foto: **Sergejs Maksimovs**

Vilakas sociālo darbinieku profesionālā izaugsme

Šī gada 11. septembrī Vilakas Sociālā dienesta darbinieces-Lilita Duncce un Elīna Keiša apmeklēja Eiropas Sociālā fonda ESF projekta «Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās» organizēto 8 stundu semināru «Psihosociālā konsultēšana sociālajā darbā» Balvos, kuru vadīja profesionālās pilnveides un supervīzijas centra «Aisma» lektore Līga Āboltiņa.

Semināra mērķis – veicināt sociālo darbinieku kompetenci par psihosociālā darba metožu izmantošanu praksē. Mērķa sasniegšanai profesionālā, radošā pasniedzēja ļoti aizraujoši un interesanti stāstīja par tādām tēmām kā psihoanalīze, psiķes topogrāfiskais modelis, strukturālais modelis, konsultēšana, intervēšana, u. c. sociālajā darbā aktuālām metodēm..

Dienas gaitā tika izmantotas arī praktiskas aktivitātes, piemēram, mācīties noteikt katram savu psiholoģisko tipu, analizēt kādu sociālo situāciju, diskutēt, strādājot grupās. Lektore ieteica metodisko literatūru, ko varētu izmantot sociālā darba pilnveidošanā.

Psihosociālā konsultēšana ir sākums pārmaiņu procesam sociālajā darbā un virzībai uz darbinieku profesionālo kvalifikācijas celšanu. Darbs ar klientu psihosociālajā laukā palīdz problēmu risināt mērķtiecīgi, tas ir virzīts uz klientu resursu attīstību, kur izmaiņu indikators ir pats klients.

Informāciju sagatavoja sociālās palīdzības organizatore
Lilita Duncce

● Svecīšu vakari

Vilakas Romas katoļu draudzē svecīšu vakari 2018. gadā:

Sestdien, 6. oktobrī plkst. 16:00 Vēdeniešu kapsētā;
Sestdien, 13. oktobrī plkst. 16:00 Viduču kapsētā;
Sestdien, 20. oktobrī plkst. 16:00 Lāšku kapsētā;
Sestdien, 27. oktobrī plkst. 16:00 Vilakas kapsētā.

Šķilbēnu un Baltinavas Romas katoļu draudžu kapsētās:

datums	kapi	laiks	kapi	laiks
22.sept.	Plešovas kapos (Šķ)	15.00	Vilkovas kapos (Šķ)	17.00
29.sept.	Čilipīnes kapos (Šķ)	15.00	Buku-Zelču kapos (Ba)	17.00
06.okt.	Bēliņu kapos (Ba)	14.00	Breksenes kapos (Ba)	16.00
13.okt.	Plieševas kapos (Ba)	14.00	Dansku kapos (Ba)	16.00
20.okt.	Merkuzīnes kapos (Ba)	14.00	Ploskīnes kapos (Šķ)	16.00
27.okt.	Slobodas kapos (Ba)	12.00	Dukuļevas kapos (Ba)	14.00

Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas draudžu prāvests: pr. Staņislavs Prikulis

Rudens pasākumi Vilakas sociālās aprūpes centrā un Šķilbēnu sociālās aprūpes mājā

Vilakas sociālās aprūpes centrā (turpmāk – Vilakas SAC) un Šķilbēnu sociālās aprūpes mājā (turpmāk – Šķilbēnu SAM) rudens ienāca ar skaistu pasākumu – 1. septembrī iestādēs ciemojās Saulkrastu senioru deju kolektīvs «Saulgrieži».

Ciemiņi mēroja tālu ceļu, taču viņu raitais deju solis nemaz neliecina par nogurumu. Deju kolektīva vadītāja Judīte Krūmiņa pirms katras uzstāšanās stāstīja, kāda dejas būs nākamā un ar ko tā saistās. Raitais deju solis iepriecināja un atstāja patīkamu iespaidu uz aprūpes iestāžu iemītniekiem. Judīte izstāstīja arī to, ka šogad – jūlijā, senioru kolektīvs svinēja 40 gadu jubileju un viņiem ieviesta tradīcija, katru gadu apmeklēt kādu aprūpes iestādi un iepriecināt ar koncertu.

Paldies «Saulgriežu» senioriem par jauko koncertu, par iespēju pārliecināties, ka arī godājamā vecumā viss ir iespējams!

Iemītniece Lucija Ercika: «1. septembris – Zinību diena – tā ir svētku diena, kurā var pakavēties gan bērnības, gan jaunības dienu atmiņās. Mums – Šķilbēnu sociālās aprūpes mājās iemītniekiem arī bija sava veida svētki. Paldies mūsu vadītājai un darbiniecēm, kuras noorganizēja mums šos svētkus, jo ar satraukumu gaidījām tālos ciemiņus no Saulkrastiem. Tika sniegts mums koncerts – senioru paaudzes deju kolektīva izpildījumā (8 pāri). Izdancoja gan veco laiku dejas, gan jaunākās, ar kurām šogad piedalījās Rīgā – Dziesmu un Deju svētkos. Arī skatītāju rindās netrūka bijušo jaunības

dienu dancotāju, kad tika izpildīta sena latviešu tautas dejas «Sudmalīņas». Gan ar balstiņu, gan ar kājām dancojām līdzī. Šajā kolektīvā bija mūsu paaudzes dejojotāji, kuriem vēl ir vieglas kājiņas un saglabāta veselība. Malači! Arī turpmāk gaidīsim šādus ciemiņus, kuri mums sniedz prieku un gandarījuma mirkļus!

Visu Šķilbēnu sociālās aprūpes mājās iemītnieku vārdā pateicamies par koncertu!»

Ar nosaukumu «Pirmais lēciens rudenī» abas aprūpes iestādēs sākas veselības dienas. Pirmā diena bija veltīta ārstnieciskajām tējām. Pasākuma dalībnieki garšoja asinszāles tēju un tēju no upeņu lapām, pārrunājot to dziednieciskās īpašības un pielietojumu. Tēja tika baudīta ar pašmāju ievārījumu un daudzziņu medu, ko dāvāja seniori no deju kolektīva «Saulgrieži».

Otra veselības diena bija veltīta vietējam rudens superauglim – ābolam. Visi zina, ka āboli ir ne vien gardi, bet arī veselīgi augļi. Vienlaikus ar apspriešanu, cik daudz derīgu vielu satur ābols,

tika gatavots gards ābolu pīrāgs. Iestāžu iemītnieki piedalījās procesā – grieza ābolus pīrāgam un pagatavoja mīklu, pavārei atlika tikai ievietot ābolu pīrāgu cepeškrāsnī. «Ābolu diena» ienesa ikdienā krāsas, smaržu un smaidus!

Trešajā veselības dienā aprūpes iestāžu iemītnieki skatījās dokumentālās filmas par veselīgo dzīvesveidu un veselīgo uzturu. Filmās ar savas veselības un labās formas noslēpumiem dalījās gastroenterologs, profesors Anatolijs Daniļāns, kurš savos 72 gados joprojām ir kustīgs un mundruma pārpilns.

Pirmais lēciens rudenī izdevās! Kopīgs darbs un laika pavadīšana ir kā svētki! Veselības dienas atstāja pozitīvu ietekmi uz kolektīvu fizisko un emocionālo veselību! Lai vitamīnu krājuma pietiek līdz ziemas beigām!

Teksts: sociālā darbiniece
Kristīna Pumpa,
iemītniece **Lucija Ercika**
Foto: sociālā darbiniece
Kristīna Pumpa,
sociālā rehabilitētāja
Rudīte Miča

IEDZĪVOTĀJU ZINĀŠANAI

ALTUM sāk piedāvāt mazos aizdevumus lauku teritorijās

Attīstības finanšu institūcija ALTUM no šodienas sāk piedāvāt pilnīgi jaunu aizdevumu programmu «Mazie aizdevumi lauku teritorijās», kas ir izstrādāta sadarbībā ar Zemkopības ministriju. Programma, kuras kopējais finansējums ir 13,8 miljoni eiro, ir līdz šim nebijusi valsts atbalsta iespēja, jo paredzēta tikai tiem, kas saimnieko ārpus lielajām pilsētām un kuriem ir neliels gada apgrozījums (līdz 70 tūkstošiem eiro). Plānots, ka atbalstu aizdevuma veidā varēs saņemt 750 līdz pat 1000 uzņēmumi visā Latvijā, kas darbojas vai vēlas darboties lauksaimniecības, kādā no vispārējās uzņēmējdarbības nozrēm vai zivsaimniecības nozarē.

Aizdevumu programmas «Mazie aizdevumi lauku teritorijās» ietvaros investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem kopumā līdz pat 100 tūkstošiem eiro var saņemt gan jauni, gan jau pieredzējušāki uzņēmēji, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 70 tūkstošus eiro un kuri darbojas lauku teritorijās visā valstī izņemot lielākajās pilsētās (Rīgā, Ventspilī, Liepājā, Jelgavā, Jūrmalā, Valmierā, Rēzeknē, Daugavpilī, Jēkabpilī, Tukumā, Salaspilī un Cēsīs). Šīs programmas aizdevumi būs īpaši piemēroti mazām vai jaunām saimniecībām, mājražotājiem, jaunajiem lauksaimniekiem, bioloģiskajiem lauksaimniekiem, kā arī dažādu pakalpojumu sniedzējiem lauku apvidos. Programmas iespējas var izmantot arī zivsaimniecības nozares uzņēmumi neatkarīgi no apgrozījuma un atrašanās vietas.

Pieejamais finansējums un tā nosacījumi ir šādi:

- Aizdevums investīcijām un apgrozāmajiem līdzekļiem kopumā līdz pat 100 tūkstošiem eiro, t.sk. apgrozāmo līdzekļu aizdevuma maksimālā summa ir līdz 35 tūkstošiem eiro;
- Aizdevuma termiņš līdz 10 gadiem, ar būvniecību un nekustamo īpašumu saistītiem projektiem – līdz 15 gadiem. Apgrozāmajiem līdzekļiem termiņš līdz 3 gadiem;
- Aizdevums līdz 7 tūkstošiem eiro pieejams bez aizņēmēja līdzfinansējuma, virs šīs summas – ar 10% līdzfinansējumu;
- Atvieglotas nodrošinājuma prasības: aizdevums

līdz 25 tūkstošiem eiro iespējams arī bez papildu nodrošinājuma, bet ar personīgo galvojumu, ja netiek iegādāts nekustamais īpašums vai cits reģistrējams īpašums;

- Procentu likme ir no 4 līdz 8%.

Inese Zīle, ALTUM valdes locekle:

«Jau šobrīd ALTUM piedāvāto valsts atbalsta programmu klāsts uzņēmējiem ir plašs. Vienlaikus sekojam tam, kādas ir tautsaimniecības tendences un kādas ir uzņēmēju vajadzības, un attīstām arī jaunus produktus. Mūsu jaunā programma visnoderīgākā būs tiem lauku reģionu uzņēmējiem, kas ir darbības uzsākšanas stadijā vai kuriem ir neliels apgrozījums. Nepietiekamas kredītvēstures, darbības nozares un darbības risku specifikas, finanšu plūsmas un nodrošinājuma trūkuma dēļ komercbanku finansējums viņiem nereti ir ierobežots. Aicinu uzņēmējus izmantot šīs jaunās programmas priekšrocības, lai esošo biznesu paceltu jaunā kvalitātē, vai jaunu ideju pārvēst realitātē!»

Turpmāk gan šai, gan citām ALTUM īstenotajām programmām klienti pieteikumus un tiem nepieciešamos dokumentus var iesniegt tikai elektroniski. Plašāka informācija par ALTUM jauno programmu «Mazie aizdevumi lauku teritorijās» ir pieejama šeit.

Par ALTUM

Attīstības finanšu institūcija ALTUM ir Latvijas valstij piederoša kapitālsabiedrība, kas ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību sniedz atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos u.c.), konkrētu programmu ietvaros papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mentoring), kā arī realizējot citas valsts deleģētas funkcijas. 2017. gada jūnijā ALTUM saņēma starptautiskās kredītreitingu kompānijas Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 valsts kapitālsabiedrībai, kas apliecina ALTUM stabilo finanšu situāciju. Savukārt 2017. gada 24. oktobrī ALTUM obligācijas tika iekļautas regulētajā tirgū – biržas Nasdaq Riga Baltijas Parāda vērtspapīru sarakstā.

1. oktobrī no plkst. 7.00 līdz 13.00 Viļakā uz Tautas ielas notiks Rudens gadatirgus.

Aicināti visi pārdot un pirkt gribētāji!

Platību maksājumus lauksaimnieki sāks saņemt oktobrī

Lauku atbalsta dienests informē, ka no šā gada 16.oktobra sāks izmaksāt vienotā platību maksājuma un maksājuma par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, avansus. Bioloģisko maksājumu avansus dienests sāks izmaksāt no 1. novembra. Plānots, ka vienotā platību maksājuma avansus oktobrī saņems 85% lauksaimnieku.

Lauksaimnieki saņems 70 procentus no vienotā platību maksājuma un 85 procentus no maksājuma apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un bioloģiskā maksājuma.

No šā gada 1.decembra dienests sāks izmaksāt vienotā platību maksājuma, bioloģisko maksājumu, zaļināšanas, mazo lauksaimniekus atbalsta shēmas, saistītā atbalsta par slaucamajām govīm un citu atbalstu gala maksājumus.

Provizorisķā vienotā platību maksājuma likme ir 78 eiro par hektāru, zaļināšanas maksājuma – 46 eiro/ha.

Plašāka informācija par izmaksu grafiku un provizorisķajām atbalsta likmēm skatāma dienesta mājaslapā izvēlnē «Atbalsta likmes un izmaksas termiņi».

Lūznavā aizritēja reģionālā diskusija par Latgales ainavu dārgumiem

2018. gada 11. septembrī Lūznavas muižas Kultūrys šķiņņs uzņņēma Latvijas valsts simtgades pasākuma «Reģionu dienas» aktivitātes «Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt» reģionālās diskusijas dalībniekus. Viņus sveica muižas saimnieks, Rēzeknes novada domes priekšsēdētājs Monvīds Švares. Tāpat klātesošos uzrunāja Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāja vietnieks Sergejs Maksimovs un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pārstāve Kristīne Kedo.

Pasākuma laikā bija iespēja atskatīties uz līdz šim paveikto. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Telpiskās plānošanas politikas nodaļas vecākā eksperte Dace Granta īsi pastāstīja par aktivitātes posmiem no 2017. gada jūnija un sasniegtajiem rezultātiem. Latgales plānošanas reģiona pašvaldības un iedzīvotāji bija vieni no aktīvākajiem ainavu dārgumu pieteicējiem, visaktīvākie balsotāji un arī labprāt dalījās ar vēsturiskajām fotogrāfijām, stās-

tiem un liecībām no ģimenes un iestāžu arhīviem par 10 Latgales reģiona ainavu dārgumiem: **Aglonas bazilikas ainavu, Daugavas loku ainavu, Daugavpils cietokšņa ainavu, Latgales krucifiksu lauku ainavā, Ludzas pilsētas ainavu ar ezeriem un pilsdrupām, Lūznavas muižas ainavu, Mākonkalna apkārtnes ainavu, Rāznes ezera ainavu, Svētā Dominika Pasiēnes Romas katoļu baznīcas ainavu un Zilupes senlejas ainavu.**

Diskusijas laikā tika prezentēts izveidotais video, kas aptver daļu no 43 ainavu dārgumiem Latgales plānošanas reģionā, kas pērn tika pieteikti iedzīvotāju un Ainavu ekspertu padomes balsojumam, lai atlasītu TOP10 ainavu dārgumus. Šis video vēlreiz pierāda, ka Latgales ainavas ir krāšņas visos gada laikos. Video var apskatīties šeit: <https://www.youtube.com/watch?v=34emgoOFRJg>

Neatņemama Latgales ainavas daļa ir krucifiksi. Par savu mūža darbu – krucifiksu uzskaitīšanu, fotofiksāciju un stāstu par maija dziedājumiem pie krucifiksiem Zie-

meļlatgalē – diskusijas dalībniekiem pastāstīja Balvu Centrālās bibliotēkas vadītāja Ruta Cibule. R.Cibules veiktais darbs ir apkopots arī datu bāzē šeit: www.balvurcb.lv/kb

Latgales reģionā ir ļoti daudz labās prakses piemēru par dabas vērtību un ainavu saglabāšanu un izcelšanu. Viens no tiem ir Daugavpils cietokšņa revitalizācijas projekts, kurš tika atzīts par izcilu labās prakses piemēru, tādēļ 2018. gada jūnijā Daugavpilī pulcējās vairāk kā 100 Eiropas Padomes Ainavu balvas 5.sesijas dalībnieku, lai noslēguma pasākumā svinīgi pasniegtu iegūto balvu cietoksnim. Savukārt šogad Eiropas Padomes Ainavu balvas 6. sesijas nacionālajai atlasei no Latgales reģiona tika pieteikti divi projekti – Krāslavas pils kompleksa attīstības 1.posma un Ūdens tūrisma attīstības centra «Bāka» projekts. Diskusijas dalībniekiem bija iespēja dzirdēt arī šos trīs stāstus – vēlreiz novērtēt ieguldīto darbu mūsu dabas vērtību un kultūras pieminekļu saglabāšanā nākamajām paaudzēm. Taču darbs neapstājas. Dalībniekiem tika prezentēts projekts «Rīteiropas vērtības», kas apvieno 6 partnerus – Daugavpils pilsētas, Daugavpils novada, Krāslavas novada, Preiļu novada un Ludzas novada pašvaldības un Aglonas bazilikas draudzi. Tā ietvaros tiks atbalstīta 6 kultūras pieminekļu un dabas vērtību pilnveidošana.

Latgales plānošanas reģions pateicas par ieguldījumu, pašaiizliedzīgo darbu, atbalstu un iesaistīšanos aktivitātes īstenošanā un popularizēšanā ikvienam reģiona iedzīvotājam. Pateicības raksti par līdzdalību Latvijas simtgades aktivitātē «Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt» un ainavu saglabāšanu Latgalē tika pasniegti Daugavpils pilsētas un Aglonas, Balvu, Daugavpils,

Krāslavas, Ludzas, Rēzeknes un Zilupes novadu pašvaldībām. Pateicības rakstu saņēma Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centrs. Par īpašu individuālo ieguldījumu pateicības rakstus saņēma Ilga Ivanova no Zilupes novada Zīta Mežale no Balvu novada, Anna Jaudzema no Rēzeknes novada un Ināra Dzalbe no Krāslavas.

Līdz 2018. gada 1. oktobrim Lūznavas muižas Baltajā zālē ir skatāma Latgales reģiona ainavu dārgumu stendu ceļojošā izstāde. Izstādē ir iekļautas 10 Latgales ainavu dārgumu fotogrāfijas valsts jubilejas gadā un vēsturiski fotoattēli no iedzīvotāju, muzeju un Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājumiem.

Pēdējais pasākums šīs aktivitātes ietvaros norisināsies šī gada 26. oktobrī, kad Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās būs aplūkojama visu 50 ainavu dārgumu izstāde. Novembra līdz 2019.gada beigām izstādi gan pa daļām, gan kopumā būs iespējams demonstrēt visā Latvijā. Interesentus, kas vēlas izstādi izvietot savās pašvaldībās – aicinām sazinieties ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, rakstot uz e-pastu: madara.dau-dze@lnb.lv.

Ainavu dārgumu fotoattēli, kā arī iedzīvotāju iesūtītie atmiņu stāsti un iespaidi par tiem tiek saglabāti arī elektroniskajā ainavu dārgumu krātuvē, kuri no oktobra būs aplūkojami tīmekļa vietnē www.ainavudargumi.lv.

Aktivitāti īsteno Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) un plānošanas reģioniem.

*Informācijai: Latgales Plānošanas reģions **Iluta Krīšķijāne** (65423801, iluta.kriskijane@lpr.gov.lv)*

Kur viel cytur tuo Uobeles zīd...

15. septembrī Upītē jau septīnpadsmīto reizi izskanēja vecākais Latgaliešu festivāls «Upītes Uobeļduorzs». Šogad festivāls aizritēja festivāla dibinātāja dzejnieka Ontona Slišana 70 gadu jubilejas zīmē. Upītes ciems sāka pildīties pilns ar mašinām, tāpat tautas nama zāle jau sāka pildīties ar ļaudīm pirms festivāls bija iesācies, sāka veidoties pie ieejas rindas, zālē ļaudis sasēdās gan krēslos, gan vienkārši uz grīdas, jo katram, kas atnāca gribējās izbaudīt festivālu.

Festivālu iesāka Ontona meita Mārīte Slišana gan nolasot Ontona dzeju, gan savus jaunākos dzejoļus, pēc Mārītes sekoja Ontona mazbērnu izveidotā grupa KEI –

REI, kas izpildīja festivāla himnu, kurai bija izveidojuši savu jaunu apdari un klausītājus apbūra ar ļoti interesantu tās skanējumu. Pēc himnas visiem māksliniekiem, kas piedalījās un piedalīsies «Upītes Uobeļduorzā» tika uzdāvināta liela garšīga torte.

Katru mākslinieku zāle sagaidīja ar lielām ovācijām, klausījās, juta līdzī, dziedāja un dejoja. Šī gada festivāls sanāca ļoti zīmīgs ar to, parādot, ka mums nākotne būs, gandrīz katram māksliniekam, kas uzstājas bija kāds jaunums bērniem. Kādam dzejniekam tikko piedzimis bērniņš, kāds nevarēja iepriekšējos dažus gadus ierasties, jo auklēja savas mazās atvases, kāds šogad tieši ir sācis kopā ar savu atvasi uzstāties,

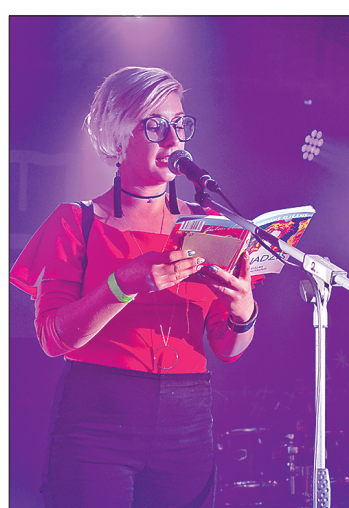
kāds atklāja jaunumu, ka drīz iznāks jauna dzejoļu grāmata bērniem un tā katrs iepriecināja ar patīkamiem jaunumiem.

Festivāls jau no 2002.gada nav mainījis savu galveno ideju, tas ir dzejas dienu festivāls, kur uz vienas skatuves uzstājas gan dzejnieki, gan mūziķi un galvenais, ka to dara gandrīz 100% Latgaliešu valodā. Bet jau vairākus gadus tiek uzaicināts kāds īpašais viesis. Šogad tā bija Latvijas Nacionālā teātra aktrise Zane Jančevska ar savu programmu Dziesmu dance. Uzstāšanās laikā viņa stāstīja dažādus stāstus iz Latviešu dzīves un dziedāja dziesmas – par pārsteigumu daļa dziesmu skanēja Latgaliešu valodā.

No vakara septiņu līdz nākošā rīta četriem, sanāk 9 stundu garumā izbaudījām dziesmu, dzeju un dančus mājīgā, patīkamā, Latgaliskā gaisotnē. Te visi jutās kā liela ģimene. Paldies visiem desmit dzejniekiem un trīspadsmit dziedošajiem māksliniekiem. Liels paldies Valsts Kultūrkapitāla fondam par finansiālo atbalstu.

Sazatīksem nuokušgod Upītes Uobeļduorza pilngadības svātkūs 21.09.2019.

Nemateriālās kultūras mantojuma centra «Upīte» direktors Andris Slišāns

Vilakas novadā, iznāk 1 reizi mēnesī. Izdevējs: Vilakas novada dome, Abrenes iela 26, Viļaka, Vilakas novads, LV-4583.

Tirāža: 3001. Bez maksas. Par raksta saturu atbild tā autors.

Atbildīgā par izdevumu – Terēzija Babāne, e-pasts: dome@vilaka.lv, tālr. 64507224. Iespiests: SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.